

THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be sent to C. J. Doorn, 906 Dallas Ave., S.E., Grand Rapids, Mich. All money matters should be addressed to R. Schaafsma, 524 Henry Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF

Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff,
Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos
Associate Editors—Rev. A. Cammenga, Rev. P. De
Boer, Rev. M. Gritters, Rev. C. Hanko, Rev. B.
Kok, Rev. G. Lubbers, Rev. J. Vander Breggen,
Rev. R. Veldman.

Communications relative to contents should be addressed to
REV. H. HOEKSEMA,
1139 Franklin Street, S. E.,
Grand Rapids, Mich.

Vol. XI, No. 12 Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

MARCH 15, 1935

Subscription Price, \$2.50

MEDITATION

Forcing The Issue

When Jesus had thus said, he was troubled in spirit and testified, and said, Verily, verily, I say unto you that one of you shall betray me.

John 13:21.

Traitor, now or never!

Your hour is not my hour, but my hour is at hand and my hour is the Father's hour! At that hour of my Father I must lay down my life that I may take it again! Therefore, Judas, thou child of the devil, appointed for this purpose, go now!

Rush on! That thou doest, do quickly!

Your way is not my way. But my way is the way of the Father, not your way, I will travel even to the end, as the obedient servant. It is the way of the cross, the way of the bloody tree on the which God shall in Me reconcile the world unto Himself, not imputing their trespasses unto them! Therefore, Judas, thou son of perdition, go now and tarry not! This, not tomorrow, is thy hour and the hour of the power of darkness! Let it not pass!

Not until thou shalt have gone, rushing forth into the night to accomplish the darkest of deeds, can my troubled spirit find rest in the assurance that my Father is glorified through Me!

Such is the significance of the dismissal of the traitor by Him Whom he should betray.

One of you shall betray Me!

The words were spoken in an upper room in Jerusalem, perhaps in the house of John Mark, where Jesus was assembled with His disciples. They were celebrating the last possible Old Testament passover. The Lord was aware that His hour was approaching. He had just performed the act of a slave upon His disci-

ples by washing their feet, an act that was prophetic of that greatest of all services He would accomplish for His brethren on the cross. Already he had clearly stated that even so they were not all clean. Was not one of them a devil? Now the Lord became troubled in spirit, a trouble that must have been visible in His countenance. It is of "the hour" He is thinking. And the trouble is not now caused by anticipated anguish of soul as it was a few days before this, but by the fact that the traitor is still present, though according to the Father's time he has but a few hours at his disposal in which to accomplish his satanic work!

And still there is no intention in Judas's mind and heart to betray the Lord that night!

The plans of the enemy were quite different from the determined counsel of God!

For, first of all, the enemy had no intention to bring Jesus to death in the way of a public trial. They would not pass a judicial verdict upon the Lord, not by the Sanhedrin, still less by the world power as represented by the Roman governor. On the contrary, they would take him by subtilty, secretly, would come upon Him unawares, perhaps while He was sleeping the sleep of the righteous and stab Him to death, then to remove His body so that no one might know what had become of Jesus of Nazareth! "They consulted that they might take Jesus by subtilty and kill Him!" How this was to be accomplished they did not as yet know. Definite plans were not formed. But kill him they would. And secretly murder him they must, for still the Rabbi of Nazareth was very popular. And, secondly, in inseparable connection with their plot to murder Jesus secretly stood this other determination that it should not be done on the feast day, lest the matter should become public after all and there should be uproar among the people. And thus, with a view to their plans we can understand that Judas, the traitor, could play an important part, and that, now two days ago, they had rejoiced greatly when the son of perdition had offered his dark services for thirty pieces of silver!

Their hour was not the Father's hour!

Not on the feast day! Yet, on the feast day, on the morrow it would all be accomplished!

Their way was not the Father's way!

Not the way of a public trial and condemnation, but that of secret murder! Yet, a public, the most public trial by all the world, the way of the cross it was to be, that in the condemnation of Jesus all the world might be condemned!

The Son of man would go, indeed, but not in their way, but as it was written of Him!

Then only can we understand the part of Judas' betrayal, when we see him, not in the light of actual events, but in the darkness of the enemies' plot! After all, considering the capture and crucifixion of our Lord as they actually took place, Judas seems to play but an insignificant part. Could not the enemy have obtained the band of soldiers, have discovered the place where Jesus was, have taken Him captive and condemned Him without Judas, if it had been their plan to try Him publicly? But if they would murder Him, take Him by subtilty, Judas would be of great value! He could sneak away from the company of the Lord and His disciples in the hollow of the night, lead the enemy to Jesus, perhaps, while He was asleep, and they might overpower Him, even kill Him before He could awake to defend Himself! Then, too, we can understand the great confusion of that night of Jesus' betrayal and capture and trial before the Jewish tribunal. They are not at all prepared! They capture Jesus and know not how to proceed! They have no accusation, they have no witnesses, they know not what to do! . . .

Their hour was not the Father's hour!

Their way was quite contrary to the Father's way!

And matters are taken out of their hands, in order that Jesus may travel the way of the cross, and it may become perfectly evident, that although men are the means, the Lord lays down His life of Himself and no one takes it from Him!

Matters had been somewhat hastened beyond the control of the enemy and these had become nervous and irritable especially during the last few days. Particularly the death and raising of Lazarus had urged them to hurry the matter of Jesus' death. The rumor of the raising of Lazarus had spread far and wide. When Jesus had been at supper in the house of Mary and Martha in Bethany, Lazarus had also been there, and many had gone from Jerusalem to Bethany, not only to see Jesus, but also become witnesses of the raising of Lazarus and they believed and published the fame of Jesus. The result was that when Jesus had come to Jerusalem, the whole world followed Him and in helpless despair the Pharisees and counsellors had cried out: "Perceive ye how ye prevail nothing?" And they had decided, not only to kill Jesus, but Lazarus also! The power of darkness had become excited. Yet, even

so, they would take Jesus by subtilty and not on the feast day! . . .

And now, at the table of the last passover Jesus takes the matters in hand!

He also knows the Father's hour and the Father's way!

And He is aware of the secret plot of the enemy!

Yet, the Father's way, at the Father's hour, the way of the cross, on the which He will voluntarily lay down His life for His sheep, He will travel to the end as the obedient Servant!

Had He not forced the issue at this moment, nothing would have happened. Quietly the traitor planned to spend the night in the company of Jesus and the disciples, for it was to be "not on the feast day". Quietly the Lord would have gone to Gethsemane and then? . . .

The Lord is troubled in spirit, knowing the Father's hour!

And Judas is rudely shaken out of his consciousness of safe security by the sudden outburst from that troubled spirit: "Verily, verily, I say unto you that one of you shall betray me!"

The Lord is forcing the issue!

No one, not even the son of perdition, though he must serve as the instrument of the devil and . . . of God, can take His life from Him!

Voluntarily He chooses the Father's way! The way of the cross! . . .

Judas, thou son of perdition, go now and tarry not!

What thou doest do quickly!

For, the hour is at hand!

It is: now or never!

Dismissed, yet not exposed!

That is the marvel of the way in which the Lord send away the son of perdition!

Traitors have been exposed often. It has happened that a traitor was publicly exposed in the Roman senate. But he was not *dismissed*. Never was he sent away with the message that he should hasten to accomplish what he had conspired to do. Always the purpose was to *expose* him in order that his treacherous intentions might be brought to nought.

How easily the Lord might have exposed Judas this night of the betrayal!

Had He not the power in Himself to nail him to the very divan on which he was reclining, to paralyze his every muscle and nerve so that he could not stir from his place, He that raised Lazarus from the dead?

Or, knowing the secret of the son of perdition, could He not have exposed his dark plot to the disciples even at this hour, and would not the disciples, already troubled in heart because of a vague anticipation of the awful things that were to happen, have shrunk from

him as from a viper? Would not, had Judas been exposed before that solemn assembly of the disciples, Thomas, who was so ready to die with the Lord, have cast himself upon the son of the devil and torn him to pieces? And would it not have been easy, then, even at this hour to prevent the plot of the enemy, to make futile the dark plans of Judas, to prevent the cross? . . .

But it must not be!

Such was not the will of the Father!

This hour was not an hour of sheer power! The question that was to be decided was not who was the strongest; it was the awful, the terrible question of the truth, of the righteousness of God! And the Lord is the obedient Servant to settle that question forever and ever! . . .

He will travel the way of the cross!

For, the world must be condemned! And from the world the elect, His brethren, must be saved, redeemed, in the way of righteousness. Zion is to be redeemed by justice. He must lay down His life for His sheep!

Hence, the marvel! The traitor is dismissed, yet not exposed! And when he sallies forth into the darkest of night to accomplish the darkest of all deeds, the disciples, except the silent John, know not why he is dismissed, think that, perhaps, he must buy something for the feast, or for the poor! . . .

Dismissed, yet not exposed!

Possible this was because of the arrangement of Jesus and His disciples at that last passover-table. It must, probably, imagined to have had the shape of a horseshoe, around which, on the outside, the divans were placed, thirteen in number, on which Jesus and His disciples reclined, the open end of the horseshoe being used by him that served at table. In the light of certain data it is most probable that the arrangements of the company on that last night of Jesus' life were such, that, facing the open end of the horseshoe-shaped table, we find John reclining on the first couch to our left, then Jesus, then Judas, the latter on the place of honor. To our right, directly opposite from John we see Peter. When the Lord, troubled in spirit, announces that one of them should betray Him, the immediate result is general consternation, expressed in the question asked by all: Is it I? Peter, however, whispers across the table to John: Ask Him who it is! The rest of the disciples, filled with amazement know not of Peter's query to John, nor of the latter's question to Jesus!

And the Lord answers by the giving of the sop!

No, but the purpose is plainly to dismiss the traitor without exposing him to the company of the disciples. He does so by means of a token that would attract no attention whatsoever, that none of the disciples except John would understand. For, Judas, sitting on the place of honor, would naturally receive the sop first, when Jesus had dipped it! By that sop, then, Judas is pointed out, not to the disciples except the disciple whom Jesus loved, but to himself! . . .

He is dismissed! Not exposed! For, He must go to accomplish his dark plot!

The Servant of Jehovah here forces the issue! Judas, it is now or never!

And Judas decides: now!

Go, then, thou son of perdition, for I must do the Father's will at the Father's hour and in the Father's way!

Go, and tarry not!

What thou doest do quickly!

Dismissed!

Now is the Son of man glorified!

And now is God glorified in the Son of man!

How well we understand this outburst from Jesus' spirit after the traitor had been dismissed!

For, now the way to the cross is prepared!

And on that cross, which now was evidently not the way of the enemy that would have killed Him secretly, but the way of the Father; and the way, too, which was manifestly chosen by His obedient Servant, the glory of the Father would be maintained over against all the world! . . .

On that cross atonement would be made, clearly, manifestly. For, atonement is satisfaction and satisfaction is the voluntary descension into lowest hell, for God's righteousness' sake, from the voluntary principle of perfect obedience, from the motive of the love of God, the perfect answer to God's: "Thou shalt love Me"! By the dismissal of the traitor the Servant chooses, not His own way, but the way of the Father. Men, sinners, Judas, the Jews, the world, the powers of darkness, — these are but instruments to make it possible for Him to lay down His life; but He lays it down of Himself and in the Father's way! . . .

Judas, thou son of perdition, know that I am forcing the issue!

Go, and prepare my way to the cross! Open unto Me the way to the depth of hell, that I may voluntarily taste the wrath of God and love Him for it!

Open the way to Me, that all the world may be condemned!

That my brethren may be redeemed!

Now is the Son of Man glorified!

And God in Him!

H. H.

NOTICE

On March 20, 1935, at 7:45 p. m., the Rev. G. M. Ophoff will give a lecture in the Protestant Reformed Church at Holland, Mich.

Topic: "The First Point of Synod and God's Righteousness."

The Committee

De Vastigheid Des Verbonds

Eenstemmigheid bestaat er, zooals uit onze discussie wel duidelijk is gebleken, onder Gereformeerden over het stuk van den Raad des Vredes of Verbond der Verlossing dus niet. En ook ontbreekt het veelal aan duidelijkheid en belijndheid. Het is lang niet altijd duidelijk of men dit Verbond opvat als een overeenkomst tusschen de Drie Personen der Goddelijke Drie-eenheid, dan wel als een verbond tusschen den Vader en den Zoon, of ook als een verbond tusschen God en Christus. En naarmate men zich wel duidelijk en belijnd tracht uit te drukken in de behandeling van dit stuk der waarheid, vervalt men ook meer en meer in spitsvondige redeneeringen en zelfs in gevaarlijke dwaalingen en eindelijk komt men tegen wil en dank uit bij de loochening van de Drieëenheid, hetzij doordat men de drie Personen wezenlijk scheidt en tegenover elkan- der stelt, hetzij doordat men den Heiligen Geest voor- stelt als buiten dit verbond staande en den Zoon als aan den Vader ondergeschikt in Goddelijke majesteit en souvereiniteit. En zoo vervalt men dan feitelijk in tritheïsme of Arianisme.

Dr. A. Kuyper heeft dit helder ingezien. In zijn Dictaten Dogmatiek, III, Locus de Foedere, p. 80 v., vinden we dan ook een poging zijnerzijds "om de heele queestie van dit pactum salutis, die nog altijd zoo hangt en nog nooit helder is geworden, zoo te construeeren, dat men de noodzakelijkheid er van inziет," p. 81.

Hij gaat daarbij uit van die plaatsen in de Heilige Schrift, die spreken van de verhouding, waarin Christus als Middelaar staat tot God. Jesaja spreekt van de Knecht des Heeren op een wijze, die het boven allen twijfel verheft, dat deze Knecht geen gewoon mensche- lijk persoon is, maar dat hier sprake is van den Mid- delaar, den Messias en dus van den eeuwigen Zoon Gods. Het is echter wel duidelijk, dat het Knecht-zijn van den Zoon niet kan voortvloeien uit Zijn God-zijn als zoodanig, want de Zoon is wezensgelijk met den Vader en dus is Zijn verhouding tot den Vader niet die van knecht tot zijn heer. In I Pet. 1:20 is sprake van Christus als het Lam, dat verordineerd is voor de grondlegging der wereld. Deze verordineering is de zalving van den Zoon. Zalving nu duidt een positie aan van dienstbaarheid. De Zoon is dus van eeuwigheid af dienstbaar gesteld door deze verordineering als Lam Gods. En waar deze positie van dienstbaarheid niet kan voortvloeien uit zijn God-zijn, komt de vraag op: hoe kon de Zoon Gods in deze positie komen? Het- zelfde geldt van die plaatsen, die er van spreken, dat de Zoon door den Vader in de wereld is gezonden. In Joh. 10:36 komt de Christus voor als degene, die door den Vader geheiligd en in de wereld gezonden is. Dit heiligen wil, volgens Kuyper, zeggen, dat iemand een teeken gegeven wordt, dat hij opgeschreven is ten doo- de, dat Christus dus bestemd is voor de offerande. Nu is de aldus geheiligde en in de wereld gezondene de

Zoon. Maar, indien de mindere door den meerdere ge- heiligd wordt, en de meerdere den mindere zendt; in- dien verder vaststaat, dat de eeuwige Zoon wezensge- lijk is met den Vader, hoe kan er dan sprake zijn van het zenden van den Zoon door den Vader, van het ge- heiligd worden van den Zoon door den Vader? Zoo lezen we ook in Spreuken 8:23 van de eeuwige zalving, dat is, indienststelling van den Zoon en dat van eeuwig- heid af. Eeuwiglijk staat dus de Zoon in betrekking tot den Vader als de Gezalfde, de Knecht des Vaders. En de vraag is: wat is die eeuwige daad Gods, waardoor de Zoon Knecht des Heeren is?

Bovendien blijkt uit de Schrift ook, dat deze ver- houding van Christus tot den Vader berust op een ver- bondssluiting, dat de verhouding in dit verbond zooda- nig is, dat de Vader van den Zoon volkomene onderwer- ping en gehoorzaamheid bedingt, en dat de Zoon die gehoorzaamheid ook metterdaad betoont. Ps. 2:8 leert ons, dat de Vader tot den Zoon zegt: Eisch van Mij en Ik zal u geven de heidenen tot Uw erfdeel, de einden der aarde tot Uwe bezitting. Jes. 53:10 leert ons, dat er van den Christus geëischt werd, dat Hij Zijn ziel tot een schuldoffer zou stellen, eer Hij zaad zou zien. En zoo zegt de Zoon tot den Vader in Ps. 40:7-10: "Gij hebt geen lust gehad aan slachtoffer en spijsoffer; Gij hebt Mij de ooren doorboord; brandoffer en zondoffer hebt Gij niet geëischt. Toen zeide Ik: Zie ik kom; in de rol des boeks is van mij geschreven. Ik heb lust, o mijn God! om uw welbehagen te doen; uw wet is in het midden mijns ingewands. Ik boodschap de gerech- tigheid in de groote gemeente; zie, mijne lippen be- dwing ik niet; Heere! gij weet het." De Heiland kon dan zeggen, naar Joh. 4:34: "Mijne spijze is den wil te doen desgenen, die mij gezonden heeft. Als Hij Zijn leven aflegt om hetzelfde wederom te nemen, dan doet Hij dat in gehoorzaamheid aan het gebod, dat Hij van den Vader heeft ontvangen, Joh. 10:18. En Hij spreekt ook van Zichzelf niet, maar de Vader, die Hem ge- zonden heeft, heeft Hem een gebod gegeven, wat Hij spreken zal, Joh. 12:19. "Metterdaad kunnen we dus het feit constateeren, dat in de Schrift, ofschoon ner- gens vermeld wordt, dat Christus een verbond heeft gesloten, de verhouding ons zóó geteekend wordt, dat aan den tweeden persoon een *vocatio messianica* (mes- siaansche roeping) is opgelegd. Zeer beslist spreekt de Christus uit, dat Hij entolai (geboden) van den Vader ontvangen heeft, dat Hij die volbracht heeft, en nu bidt ook om hetgeen op die volbrenging door den Vader Hem is toegezegd", p. 86.

Deze verbondsbetrekking tusschen God en Christus, die naar de Schrift niet eerst is begonnen bij de vleesch- wording des Woords, maar ook reeds daarvoor, in de oude bedeeing bestond, voert Dr. Kuyper terug tot in de eeuwigheid. In de Schrift lezen we slechts van dit verbond in zijn uitvoering. "We worden niet terug ge- leid tot in de eeuwigheid, om te zien op welke wijze dat pactum tot stand is gekomen. Wel zien we den gouden

draad uit de eeuwigheid komen en zich door het opus salutis (werk der zaligheid) strengelen, maar hoe die draad zich daar in de eeuwigheid heeft ontwikkeld, wordt ons niet meegedeeld. Hier nu heeft de dogmatiek juist haar plaats. Haar roeping is niet om eenvoudig te copieeren wat in de Schrift staat uitgedrukt, maar juist om daaruit de logische gevolgtrekkingen te maken; een stelling, die de Gereformeerden altijd tegenover de Wederdoopers met kracht hebben gehandhaafd. Als God iets openbaart ligt er ook alles in, wat er logisch uit volgt. De logica is Zijne goddelijke wet. Taak der dogmatiek is dus om uit het ons geopenbaarde de lijnen door te trekken”.

Welnu, de conclusie is, dat er dus metterdaad van eeuwigheid een verordineering van den Middelaar heeft moeten plaats gehad hebben. Maar hoe kunnen we ons deze aanstelling van den Zoon tot Middelaar denken, zonder de drie personen der Goddelijke Drie-eenheid te scheiden en in drie-godendom te vervallen? Hierop nu antwoord Dr. Kuyper als volgt:

“Om dit probleem op te lossen is maar één weg, deze n.l., dat we, handhavende de wezensgelijkheid tusschen Vader, Zoon en Heilige Geest, de subordinate betrekking van den Messias verklaren uit volstreckte vrijwilligheid. De oorzaak van het pactum ligt dan niet langer in een ongelijkheid, maar in schikking, in overeenkomst, in vrijwillige afspraak.

“Doch al geeft dit aan den eenen kant een verklaring, toch zijn we hiermee de moeilijkheid nog niet geheel te boven. Want nu blijft deze nieuwe verhouding toch nog een incidenteele. Het optreden der zonde en noodzakelijkheid der verlossing is dan oorzaak geweest van de veranderde verhouding tusschen Vader, Zoon en Heilige Geest. Ware de zonde uitgebleven, dan zou er, op dat standpunt, dus geen sprake zijn geweest van een foederale verhouding in het Goddelijk Wezen.

“Om dat te boven te komen, moet men nog verder gaan en tot het inzicht komen, dat de foederale betrekking tusschen Vader en Zoon een absolute is, een van eeuwigheid met het Goddelijke Wezen zelf gegeven betrekking. Zoo valt vanzelf al het indicenteele weg.

“En dan heeft men nog te letten op den Heiligen Geest; iets wat tot dusver bij het pactum pacis (verbond des vredes, H. H.) altijd verzuimd is. Die verwaarloozing echter voegt ons niet. Alle drie de personen in het Goddelijke Wezen staan even hoog. En eerst dan is men, waar men wezen moet, als men belijdt, dat de verhouding tusschen Vader, Zoon en Heilige Geest, nog afgezien van het verlossingswerk, op zichzelf een foederale verhouding, een oeconomia per se foederata (een in zichzelf verbondsmatige huishouding) is,” p. 89.

Op grond nu van al deze overwegingen biedt Dr. Kuyper in zijn Dictaten Dogmatiek ons de volgende tamelijk breede en belijnde omschrijving van het vreeverbond of verbond der verlossing:

“Komt de verbondsidee ten opzichte van den mensch en onder menschen slechts ectypisch voor en vindt ze haar archetypisch origineel in de goddelijke huishouding, dan kan ze haar diepsten grond niet vinden in het pactum salutis, dat zijn motief heeft in den val. Dan toch zou ze niet in de goddelijke huishouding als zoodanig thuis behooren, maar er slechts incidenteel inkomen, de grondverhouding der drie personen in het Goddelijk Wezen wijzigen. Tevens rijst dan de bedenking, dat de derde persoon buiten dit verbond blijft, en dat de personen in het Eeuwige Wezen zoo tegenover elkan- der worden gesteld, dat men gevaar loopt in tritheïsme (drie godendom, H. H.) te vervallen. Hieraan is dan alleen te ontkomen, indien men de oeconomia divina (goddelijke huishouding, H. H.) van de drie personen als nature sua (in zichzelf, naar haar eigene natuur) foederaal opvat. Dit strookt dan met het vroeger behandelde verschil tusschen de persoonlijkheid van den mensch onder menschen en de persoonlijkheid als drie-eenig God. Er wordt dan beleden, dat in de ééne persoonlijkheid van het Goddelijke Wezen een driepersoonlijke onderscheiding bestaat, die in het foederale haar eenheid en onverbrekelijken band bezit. God zelf is dan niet alleen van elk verbond maar van de verbondsidee als zoodanig de levende en eeuwige grondslag, en de wezenseenheid vindt dan in de verbondseenheid haar bewuste uitdrukking. Vader, Zoon en Heilige Geest staan dan tegenover al wat niet God is of tegen God optreedt in die eenheid van trouwe, dat de een niet anders wil dan de ander, en de geheele macht van het Goddelijke Wezen zich met de hoogste bewustheid als foederale eenheid tegen het ongoddelijke keert.

“En is op die wijze de grondslag van de verbondsidee in de belijdenis der Drie-eenheid zelve gevonden, dan is als hieruit afgeleid die nadere foederale verhouding tusschen Vader, Zoon en Heilige Geest, die bepaald wordt door het optreden van het ongoddelijke in engelen- en menschenwereld, niet enkel naar de idee der mogelijkheid, maar naar de idee der realiteit. Gaan we toch van de belijdenis der Triniteit op de belijdenis van het decretum over, dan staat de realiteit der zonde vast, en moet de foederale eenheid in God zich richten op de volkomen overwinning dier zonde, opdat God triumfeere. Dit nu leidt tot de constitutio Mediatoris (verordineering des Middelaars), niet als dwangbevel, maar als foederale actie, en alzoo komt het pactum salutis op. Foederaal willen Vader, Zoon en Heilige Geest samen en elk voor zich den triomf over de zonde, d. i., de overwinning van wat zich als niet-God tegen God over stelt. De grond dat ze dit willen, ligt in de oorspronkelijke foederale bestaanswijze van het Goddelijke Wezen: en hetgeen onderscheidenlijk tot dien einde door den Vader, den Zoon en den Heiligen Geest ten dezen staat verricht te worden, blijft zijn foederale eenheid vinden in het opus exeuns (uitgaande werk), dat aan de drie personen gemeen is. Wat nu onderscheidenlijk door Vader, Zoon en Heilige Geest op zich

wordt genomen, rust niet op willekeurige verdeling, maar op het onderscheid dat tusschen Vader, Zoon en Heilige Geest in het Goddelijke Wezen zelf bestaat en dat niet alleen in de herschepping, maar evenzoo reeds in de schepping uitkwam. Dientengevolge kan het pactum salutis nooit alleen de twee maar moet het altijd de drie personen insluiten. En ook, overmits het decretum (besluit, H. H.) geen twee mogelijkheden, met of zonder zonde, maar slechts één te komen realiteit, die met zonde, kent, treedt dit pactum niet eerst na den val in, maar gaat tot in de eeuwigheid terug en vormt het uitgangspunt van heel het pactum salutis. En gaat het pactum salutis alzo tot achter den val en tot in het decretum terug, dan volgt hieruit eo ipso (uiteraard) dat de invoering er van begon terstond na den val, en dat eene opschorting hiervan tot op de ure der vleeschwording ondenkbaar is.

“Met het oog op de Heilige Schrift is het dus niet de vraag of deze verbondsrelatie in het Goddelijke Wezen zoowel quod ad Trinitatem (ten opzichte van de Drieëenheid, H. H.) als quod ad salutem (ten opzichte van de verlossing, H. H.) ons in volledige terminologie openbaard is, maar alleen of de verhouding van Vader, Zoon en Heilige Geest en op zichzelf en quod ad opus salutis (ten opzichte van het werk der verlossing, H. H.) aldus in de Schrift voorkomt, dat ze alleen in de verbondsidee door volle en zuivere uitdrukking tot haar recht komt. Nader, wat het pactum salutis betreft, of we terstond na den val deze foederale samenwerking van Vader, Zoon en Heilige Geest ontwaren, alsook of, waar de Zoon vleesch wordt eerst in de idee straks in de realiteit, Zijn verhouding daarbij tot den Vader en den Heiligen Geest ook dien bijzonderen vorm aanneemt, die van het ectypisch verbond forma humana (naar zijn menschelijken vorm) onafscheidelijk is.” (Idem, p. 80, 81.)

We hebben dus volgens deze voorstelling deze orde:

1. De verhouding der drie personen in het Goddelijke Wezen is een verbondsverhouding, en deze verbondsrelatie in het Goddelijke Wezen is de eeuwige en diepe achtergrond, waaruit alle verbondsbetrekking in en buiten het Goddelijke Wezen opkomt. Naar deze eeuwige verbondsrelatie willen alle drie personen gelijkelijk God handhaven tegenover al wat niet-God is, edoch ieder der personen op Zijne eigene plaats, de Vader als Vader, de Zoon als Zoon, de Geest als Geest.

2. In Gods eeuwig besluit is opgenomen het decretum der zonde. Er staan dus in Gods eeuwig welbehagen machten, die niet-God zijn, maar die zich tegenover God stellen.

3. Krachtens de eeuwige verbondsrelatie in het Goddelijke Wezen staan nu de drie personen, ieder op Zijn eigen plaats en in Zijne persoonlijke betrekking, tegenover die ongoddelijke macht der zonde, en zijn Zij samen verbonden om die macht der zonde te overwinnen. De drie personen willen ook hier allen het-

zelfde, doch de Vader als Vader, de Zoon als Zoon en de Geest als Geest. Deze eeuwige overeenkomst, rustend in de eeuwige verbondsrelatie des drieëenigen Gods, om de zonde te overwinnen en Zich tegenover haar als God te handhaven is dan het verbond der verlossing.

4. Krachtens deze overeenkomst nu wordt de Vader de Zender van den Zoon, de Zoon Middelaar en de Heilige Geest de Geest van Christus en der heiligmaking.

Er zijn hier metterdaad lijnen getrokken, die van belang zijn. Zeker zullen we bij de bespreking van de verbondsidee moeten uitgaan van het leven der Goddelijke Drieëenheid. Uit God loopen alle lijnen. In Hem komen alle lijnen samen. Hij Zelf is, in Zijn eeuwig Goddelijk Verbondsleven de eindelijke en eeuwige en eenige Reden voor al, wat in den tijd geschiedt en tot in eeuwigheid bestaat. Uit Hem, door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hij heeft alle dingen gemaakt om Zijns Zelfs wil, ook de goddelooze tot den dag des kwaads. Wie uit deze fundamentele waarheid redeneert, zuiver redeneert, gaat nooit feil. We moeten theologisch denken en spreken. Daarom moeten we Kuyper zeker volgen, als hij uit het leven en de betrekking der drie personen in het Goddelijk Wezen heel de verbondsidee wil afleiden.

Toch zijn we ook bij de voorstelling van Kuyper nog niet, waar we wezen moeten.

In de eerste plaats is volgens deze voorstelling het Verbond naar zijn idee nog altijd een overeenkomst en dan wel een overeenkomst tegenover een derde. Volgens Dr. Kuyper is het verbond naar zijn idee eene overeenkomst tusschen twee of meer partijen tegenover een derde. Het vreeverbond is dus de eeuwige overeenkomst tusschen de drie Personen tegenover de macht der zonde. Het verbond is hier dus toch nog ondergeschikt. Het dient. Het is nog altijd middel, geen doel. Het is een weg, geen einde. Als de zonde overwonnen is, heeft het verbond uitgediend.

En in de tweede plaats en in nauw verband hiermede wordt de zonde wel door het besluit, door het decretum gepostuleerd, maar staat zij toch nog in het geheel der besluiten en der werken Gods dualistisch tegenover Hem. De zonde is eene macht, die moet worden overwonnen, geen middel om God tot de volle openbaring van Zijn eeuwig verbondsleven te dienen. Zij is aanleiding, oorzaak zelfs, dat het pactum salutis wordt gesloten.

Het is onze overtuiging, dat de lijnen op dit punt nog anders moeten worden getrokken, zullen we ten volle handhaven, dat God God is.

Ook ten opzichte van de macht der duisternis moeten de lijnen alleen uit God worden getrokken.

En de openbaring van Gods eeuwig verbondsleven moet hoogste doel, nooit middel tot een doel, worden.

H. H.

With God No Unrighteousness

How the wicked taunt God! How they insist that with Him there is unrighteousness! How evident from their attacks upon Him that they are moved by sheer malice, that thus they concentrate upon His blessed doings with eyes filled with beams, with hearts poisoned by prejudice and are thus constitutionally incapable of appraising these doings aright. Consider the criticism that Floyd L. Darrow in his "Miracles, A Modern View" brought to bear upon God's dealings with Pharaoh as recorded in the book of Exodus. In this work one comes upon the statement: "Were these miracles true and the incidents associated with them just, consider what a picture they would paint of God! Moses and Aaron are told, according to the commandments of the Lord, to deliberately falsify. They are told to request of Pharaoh a 'three days' journey in the wilderness, that we may sacrifice to the Lord our God,' when the real purpose is to leave the land of Egypt forever. They are told to rob from their masters and 'spoil the Egyptians'."

I will reply to this blasphemy and justify God. This I do, not in the expectation that the mocker, seeing his reasonings overturned, will cease his railings and hush up. The profane cannot be silenced. Hating God, they, against better knowledge, misinterpret His doings that with some show of plausibility that may slander His name.

However, there are also believers, who, though they know and believe and whole-heartedly affirm that with God there can be no unrighteousness and that all His work is honourable and glorious in that He is the Holy One, have difficulty with the Exodus record now under consideration. It is for the sake of these that I write.

True it is that the purpose of God was to bring forth His people out of Egypt permanently. But was for this reason the Lord deceiving Pharaoh in commanding him merely to let the people go three days that they might hold a feast unto the Lord in the wilderness? How unjust the contention!

Consider that Israel is God's son, His firstborn. For Israel, the spiritual Israel, is born of God, the issue of the will of Him Who by His creative Word calls the things that are not as though they were. Of all the nations of the earth, so I wrote in a former article, Israel in Christ (centrally viewed Israel is Christ is God's firstborn. Now the firstborn possessed certain rights. He was head over the brothers of his tribe. Thus he had the pre-eminence. He also received a double portion of the inheritance of the father. The right of the priesthood was his and the blessing of the promise, which included the possession of the land of Canaan, the covenant fellowship with Jehovah and the progenitorship of Him in whom all the families of the earth were to be blessed. Israel, God's firstborn, was

His priest among the nations. He possessed the inheritance of the Father, the blessings of the promise: Canaan, the covenant fellowship of Jehovah. To him, according to the words of Paul, pertained the adoption, and the glory, and the covenant, and the giving of the law, and the service of God, and the promises. Thus is, he, to all the nations, the channel of grace, the tent in which Japhet will dwell, the good olive tree into which the wild branches, cut off from the wild olive tree (the heathen nations) are grafted. In Abraham, in Israel, in Christ, all the nations of the earth are blessed. For Israel is God's firstborn son.

Some four hundred years previous, this son took up his residence, as a pilgrim and sojourner, in Pharaoh's country, with the understanding that he would again be allowed to get him up out of Egypt at the opportune time. But a new king, the Pharaoh of the oppression, arose over Egypt, who knew not Joseph. In what heinous crimes does this Pharaoh now implicate himself! He kidnaps, carries off by unlawful force, seizes and detains Jehovah's very firstborn son. Over this son he sets himself up as lord and master. And what a cruel master he turns out to be! He curses this son in his heart, makes him serve with rigor, despoils him, oppresses and afflicts him in his ovens, casts his infant children in the river and orders the breath of life to be choked out of them at birth. Such was the reward he tended this son for his faithful services, this son, who through Joseph had saved the lives of Pharaoh's people by a great deliverance.

The Father, the God of this son, arises to reclaim and deliver His son, to take him to His heart, to bring him into His good and large land, that this son, as redeemed, might walk before His face in that land and praise His name forever.

Now it is true that Jehovah does not say to Pharaoh, "I am come down to deliver my son out of thine hand and to bring him up out of thy land into a good and large land flowing with milk and honey. Therefore I command thee to let him go permanently." But the Lord says unto Pharaoh, through Moses, merely: "Let my people go, that they may serve me." But can it in truth be said that the Lord through Moses falsified because He failed to add that the departure was to be permanent? A contention of this kind is as preposterous as it is blasphemous! Consider that Israel was God's son and thus belonged exclusively to Him, that therefore Pharaoh had not the slightest claim upon this people. Add to this that Pharaoh had not merely seized this son but in addition had brought him under a yoke so grievous that his cry came up unto God by reason of the bondage. From the very nature of matters, it follows therefore that the force of the command to Pharaoh, "let my people go," must be, "Let my firstborn son go permanently," that thus the command is to be circumscribed thus: "Pharaoh, this people that thou hast seized and claimed for thy-

self and so grievously oppresses is the firstborn son of Me, the God of all the earth and thus also thy Maker and Master. I, thy Maker, command thee to permanently waive thy claim upon him who is exclusively Mine, to release thy hold upon him and let him go that he may serve Me to whom he belongs." Pharaoh, lying, said, "Israel, God's son, is mine." But in commanding Pharaoh to let the people go, the Lord said, "Nay, but Israel is Mine. Therefore restore him to Me." How altogether true, this contention of the Lord! How altogether within His rights He was in so commanding Pharaoh! How then can He be accused of falsifying? The necessary, plain and natural implication of Jehovah's command must be, "I come to permanently claim and deliver my son." To deny this is to maintain that the implication of God's command to Pharaoh, "Let my son go that he may serve Me," is that after a brief season, the Lord would again restore His son to Pharaoh and thus again lead him under his cruel yoke. The contention of the slanderer whose criticism we consider is exactly that the Lord not merely by implication but in plain words had actually tendered Pharaoh this promise. "They are told," wrote this person, "to request of Pharaoh a 'three days' journey in the wilderness . . . , when the real purpose is to leave the land forever." It is plain that according to the person whose slander is here being examined, the words of Moses to Pharaoh, "we will go a three days' journey into the wilderness . . . " must be construed thus, "The request of the Lord is that we be gone three days and no longer. And I assure you, O Pharaoh, that after this brief period of respite the Lord will restore His people to you and again place them under your cruel yoke." What Moses means by, "We will go three days' journey in the desert," is plain from the context. All the land of Egypt had been corrupted by reason of the swarm of flies. Pharaoh, calling for Moses, said to him, "Go ye, sacrifice to your God in the land," that is, in the land of Egypt. To this Moses retorts, "It is not meet so to do; for we shall sacrifice the abomination of the Egyptians to the Lord our God; . . . we will go three days' journey into the wilderness and sacrifice to the Lord our God"

The meaning of Moses' words is plain. Pharaoh insisted that the sacrifice be brought in the land. This, says Moses in reply, is not allowable. Besides, sacrificing before the eyes of the Egyptians, we will be stoned. Necessity dictates therefore that we worship far beyond the range of vision of your people, at a distance from the border of your land equal to a three days' journey.

Such is the plain meaning of Moses' assertion, "We will go three days' journey into the desert . . . " and thus not, "After an absence of three days, we will have returned and again will be slaving in your ovens, O Pharaoh." Nothing is said of a return. The promise that the Lord would return His son to the oppressor,

was at no time made. How could it be? What is more, the command as framed by the Lord and as uttered by Him in Moses' ears is, "Let my people go, that they may serve me." The sole essence of the matter is that Pharaoh must release his hold on God's son and set him permanently free. Jehovah could command nothing less than this.

Imagine this. Some kidnaper has gained possession of an only child. The parents send the criminal a notice that reads, "Let the child go that it may be mine." What sane mortal would contend that what the parents mean is that eventually the child will again be restored to its abductor because the notice did not specify that what was requested of him is that he part with the child permanently. And who would think of accusing the parents of falsifying because they failed to stipulate precisely that they were of a mind to keep the child. Yet what the wicked would be sure to define as an altogether lawful and non-perplexing failure in man, induces them to rail at God.

The Lord certainly was not in the least obliged to enter with Pharaoh into the details of His redemptive purposes. What He intended to do with His people after the service in the desert had been brought was at all of no concern to Pharaoh. Israel whom he oppressed was God's son and not his. Had the Lord so willed, He could in justice have cut him off from the earth without any previous warnings. This he had deserved. But instead of laying the tyrant low by an initial and decisive stroke, the Lord, before the final blow falls, reasons with him and repeatedly warns him that in refusing to obey he courts certain disaster. What human would be capable of such forbearance? Yet men will accuse the Lord of falsifying because He refrained from disclosing to Pharaoh matters with which he had nothing to do.

Only if the Lord had told him that after the feast had been held He would permanently restore to him His people, could it be said of the Lord that He entertained a purpose (the purpose of effecting a permanent deliverance) that conflicted with His promise to the tyrant and thus falsified. But as was said, no such promise was made. How could it have been?

That Pharaoh, too, plainly perceived that the purpose of the Lord was to effect a permanent deliverance, is evident from all his reactions. When the land was corrupted by reason of the flies, he consented to allow the people to sacrifice to their God *in his land*. When Moses insists that they will go three days' journey in the desert, he yields, providing they go not far. After the announcement of the plague of the locusts, he consents to let the men only go and thus would detain the women and the children and the cattle. After the plague of three days' darkness, he again consents to let the people go with the exception of their flocks. After the departure, the heart of Pharaoh turned against the people and he said, "Why have we done

this, that we have let Israel go from serving us?" And he pursued after the children of Israel. Why this insistence on the part of Pharaoh that the people sacrifice to the Lord in his land; that they go not far; that the men only go; that they all go with the exception of their cattle? Because he well understood that the departure was meant to be permanent. Therefore he feared to permit them to pass out of his sight and afterwards thought to compel the men, in the event they went forth, to return by detaining their wives, children and cattle. And lastly he thought to tie the congregation to his person by detaining their cattle. Also his taking after the departed hosts of the Lord was done in the well-grounded fear that they had went forth never to return. It is plain that the purpose of God was known to Pharaoh.

Consider further this word of the Lord, "Then the Lord said unto Moses, Now shalt thou see what I will do to Pharaoh: for with a strong hand shall he let them go, and with a strong hand shall he drive them out of the land" (Ex. 6:1). This notice was again repeated by the Lord between the ninth and tenth plague, "And the Lord said unto Moses, Yet will I bring one plague more upon Pharaoh, and upon Egypt; afterwards he will let you go hence: when he shall let you go he shall surely thrust you out hence altogether" (Ex. 11:1). And when Moses for the last time stood before Pharaoh, he said to him, "And all these thy servants shall come down unto me, and bow down themselves unto me, saying, Get thee out and all the people that follow thee" The prediction is then that Pharaoh and his servants will not merely permit the people of Israel to go but will actually thrust them out of the land. Mark how the prediction was fulfilled, "And it came to pass, that at midnight the Lord smote all the firstborn in the land of Egypt that sat on his throne unto the firstborn of the captive that was in the dungeon; and all the firstborn of cattle. And Pharaoh rose in the night, he, and his servants, and all the Egyptians; and there was a great cry in Egypt; for there was not a house where there was not one dead. And he called for Moses and Aaron by night, and said, Rise up, and get you forth from among my people, both ye and the children of Israel; and go, serve the Lord as ye have said. Also take your flocks and your herds, as you have said, and be gone; and bless me also. And the Egyptians were urgent upon the people, that they might send them out of the land in haste; for they said, We be all dead men."

Consider that by thrusting out Israel, Pharaoh not merely releases his hold upon God's son, and concedes that he belongs to the Lord, — by this action of thrusting them out, he literally declares that he will no longer have them in his country. He thus not merely permits but actually commands the people of Israel to leave, yea, casts them from him as some vile and fearsome

thing of which he is most eager to rid him. By so doing he deliberately throws away his imaginary and false claims upon God's son and thus declares that he is of a mind to part company with him for ever. Such is indeed the implication of his action consisting in his thrusting the people forth. He who casts aside a thing, proclaims that with that thing he has done and can thus never again say with justice, "The thing is mine. I claim and will retrieve it." Thus the son that the Lord brings forth out of Egypt is one whom Pharaoh has cast from his person and out of his land. What Pharaoh thrusts out, the Lord now gathers, takes to His bosom and brings into His house. And so it is through all time. The very people that the world spews out, the Lord retrieves and brings home. For they are precious in His sight, they being the issues of His redeeming and beautifying grace. Of these the world is not worthy as they are the blessed of the Lord and as the world that persecutes them is cursed and doomed. Hence, the Lord calls them out of darkness into His light, separates them from the ungodly and takes them to Himself. But that sin may appear to be sin, God's firstborn, Israel, Christ Jesus, must be delivered into the power of Pharaoh, of the wicked, that by them, God's own may be oppressed and finally thrust forth. So did Pharaoh thrust out the people of Israel. How can the action of God consisting in taking to Himself the people that the wicked tyrant cast out be branded deceptive.

And can the Lord be accused of ordering His people to rob the Egyptians? Can God steal if the earth and its fulness, if the Egyptian together with his jewels of silver and jewels of gold belong to the Lord? Has He not the right to dispose of that which is His as He wills, to take away these jewels from the oppressor and to give them to His people? Consider that these jewels are the Lord's. Can He not do with that which is His as He pleases? Consider, too, that Israel had slaved for Pharaoh in his ovens for all these years, that for these services Israel had reaped from Pharaoh's hands oppression and death, so that when the Egyptian again of his own accord turns over to God's son jewels of silver and jewels of gold, he for the first time restores to this son his hire. But the text as it reads in the translation is misleading. It reads, "Speak now in the ears of the people, and let every man borrow of his neighbor, and every woman of her neighbor, jewels of silver and jewels of gold." The translation, it is to be noticed, has *borrow*. This would seem to call for an eventual returning of these jewels. Fact is, however, that the jewels were never returned. But consider that the word found in the original text is not *borrow*, but *request*, *demand*. And the result of this asking or requesting is that the Egyptians beseech them to take from their hands the proffered jewels and be gone. Thus the Egyptians are not robbed, that is, stripped off their goods by violence. To the

contrary they deliberately turn over to the people of Israel their jewels.

Pharaoh, it is to be considered, sinned grievously when he thrust the people of Israel from his land. What he should have done instead is to confess all his enormous sins, openly renounce his false claim upon God's son, expresses his need for the cleansing power of the blood of Israel's sacrifice, and sent Israel away honorable and with his blessing. This he does not do, but in his great fear and carnal excitement, thrust Jehovah's people from him and thus adds to his guilt.

G. M. O.

CREATION

Ere the blue heavens were stretched abroad,
From everlasting was the Word:
With God he was; the Word was God,
And must divinely be adored.

By his own power all things were made;
By him supported, all things stand;
He is the whole creation's head,
And angels fly at his command.

Ere sin was born, or Satan fell,
He led the host of morning stars:
His generation who can tell,
Or count the number of his years!

But lo, he leaves those heavenly forms:
The Word descends and dwells in clay,
That he may converse hold with worms,
Dressed in such feeble flesh as they.

Mortals with joy beheld his face,
Th' eternal Father's only Son:
How full of truth, how full of grace,
When through his flesh the Godhead shone!

The angels leave their high abode,
To learn new mysteries here, and tell
The love of our descending God,
The glories of Immanuel.

KERKNIEUWS

Bedankt voor Oskaloosa, Iowa:
Ds. J. De Jong van Hudsonville, Mich.

Drietal te Oskaloosa, Iowa:
Dss. Gritters, Veldman en Kok.

Beroepen te Rock Valley, Iowa:
Ds. B. Kok van Roosevelt Park, Grand Rapids, Mich.

Een Donkere Schilderij

Een donker beeld teekent ons H. V. in het *Friesch Kerkblad* van 25 Jan. l.l. van de kerkelijke toestanden in het oude vaderland, de Gereformeerde Kerken niet uitgezonderd.

Hij verhaalt ons allereerst van een boekje getiteld "Arbeiders in Zijn Oogst", geschreven door Ds. Both, Gereformeerd predikant te Arnhem, waarin deze "met dankzegging en gebed tot God voor het werk der Oxfordgroep" de Buchman-beweging (waarover we later meer hopen te schrijven, zoo de Heere wil) aanprijst, of althans met waardeering beoordeelt.

Dat is reeds erg genoeg.

Het schijnt bovendien, dat deze beweging, de leider waarvan onlangs enkele dagen in Nederland vertoefde, ook onder Gereformeerden in het oude vaderland opgang maakt.

Over den aanhef in bovengenoemd boekje, "met dankzegging en gebed tot God voor het werk der Oxfordgroep", schrijft H. V. dan het volgende:

"Afgezien van de vraag, wat Ds. Both aan deze groep zelf te danken heeft, acht ik een dergelijke uitspraak toch wel wat *ondankbaar* en *vluchtig*.

"*Ondankbaar* tegenover de kerk, waarvan de schrijver zelf lid is en waarin hij bedienaar des Woords mag zijn.

"Tegenover deze kerk als 'ons aller moeder' past ons toch wel zeer groote dankbaarheid.

"Wat er van de christenheid over zou zijn zonder de geïnstitueerde kerk op aarde, is moeilijk te zeggen, maar zeker niet veel.

"Ik durf gerust beweren, dat ik den Heiland, den Koning in Zijn schoonheid heb leeren zien door middel van Zijn kerk.

"Nooit heb ik daarvoor de groepsbeweging noodig gehad en zal die nooit noodig hebben.

"Zoo zijn er duizenden met mij.

"Zelfs zij, die tegenwoordig schouderophalend tegenover de kerk staan, en aan de kerkmuren brokken, leven toch eigenlijk bij de gratie der kerk.

"Met de talrijke zegeningen van de kerk en het Verbond met zijn zegelen voor oogen, kan ik het maar slecht hebben, dat een gereformeerd predikant een boek schrijft 'met dankzegging voor het werk der Oxfordgroep'.

"De auteur zal misschien ook wel dankzegging hebben over het werk Gods in Zijn kerk, maar hij *noemt* het in elk geval met geen woord.

"En daaraan hebben we toch, meen ik, in onze tijd van kerk-critiek en afbrokkeling van kerkelijk besef behoefte.

"Ik noem dit opschrift ook vluchtig.

"Want de Oxfordgroep is nog zeer jong, en al ont-kent niemand dat er zegen door is verspreid, moet in

elk geval nog worden afgewacht of dit alles zich consolideert.

"Van de kerk behoeft dit *niet* worden afgewacht.

"De eeuwen liggen daar als zwijgende getuigen van haar zegenende invloed.

"Niet te tellen is de schare van hen, die in en door haar den Heiland hebben gevonden.

"Waarom zijn wij niet dankbaarder voor een instituut, dat de storm der eeuwen heeft doorstaan, dan voor een beweging wiens (wier, H. H.) bestaansrecht op z'n minst nog disputabel is?"

Ik vind het een veeg teeken, als een beweging als de Oxford- of Buchman-beweging, die in oorsprong en streven zoo geheel buiten-kerkelijk is, ziekelijk-piëtistisch van karakter, zeker ongereformeerd, en bovendien ook nog niet uit Nederland maar uit Engeland afkomstig is, niet alleen in het oude vaderland ook onder Gereformeerden opgang kan maken, maar zelfs door een predikant met dankbaarheid kan worden aanbevolen!

Waar gaat het toch heen?

Erger nog wordt het als H. V. in hetzelfde nummer van het *Friesch Kerkblad* het volgende schrijft over de kerkelijke toestanden:

Geen Reden Tot Optimisme

"Niet weinigen toonen zich uitermate verheugd over de hooge vlucht die allerlei geestelijke bewegingen in onze tijd nemen.

"Men meent hierin een zeker reveil te zien, een opwaking van het geestelijk leven, en een niet geringe versterking van de positie der christenheid.

"Vooral van een Maranatha-beweging, naar wier conferenties de menschen in steeds grooter getale stroomden, droomt men zich gouden bergen.

"Wij kunnen dit optimisme moeilijk deelen.

"We willen ons mede verblijden in elke zegen die God geeft, ook als dat geschiedt buiten de kerken om.

"We zijn niet zoo enghartig, om te beweren dat dit onmogelijk is.

"Maar wel is er reden, om te vragen, of deze 'bewegingen' stand zullen houden tegenover den aanstormenden antichrist.

"Deze vraag, moet naar mijn meening, ontkennend beantwoord.

"Voor de noodige weerstand zijn deze richtingen te eenzijdig-piëtistisch gezind."

En een weing verder:

"We schreven hierboven: 'geen reden tot optimisme'.

"Dit geldt evengoed voor de positie der *kerk*.

"Evengoed als de 'bewegingen' als kaf worden weggestornd voor de wervelwind van den antichrist, zal ook een kerk verdwijnen onder de dreunende voetstap van het antichristelijke leger, een kerk namelijk die de

hemel uit het gezicht verloor, en van het Maranatha niets anders dan de klank meer kent.

"Prof. Hepp heeft eens gezegd, dat evenals Christus Zijn volheid des tijds moest afwachten, dit ook het geval is met den antichrist, en dat hij geen schijn van kans heeft in een wereld, waarin de kerk haar krachten ontplooit.

"Dit is juist.

"Hitler had geen kans tijdens de 'keizercultus', maar kon zijn 'Derde Rijk' alleen bouwen op de puinhoopen van het tweede Rijk, dat door revolutie zichzelf had verteerd.

"Zoo kan de antichrist zijn imperium alleen stichten op de overblijfselen van een kerk, die nog wel de *gedaante* der godzaligheid bezit, maar de kracht er van mist.

"In dit opzicht is er weinig reden om optimist te zijn ten aanzien van de kerk.

"Niet alleen omdat de onkerkelijkheid hand over hand toeneemt, maar ook en vooral omdat de huidige kerkelijkheid steeds meer aan innerlijke kracht inboet.

"Wie met schrik bemerkt, dat de zelfkant der kerk steeds breeder wordt, de toon van het geestelijk leven in vele Gereformeerde gezinnen hopeloos mat wordt, de leden der kerk meer als losse individuen naast en vaak tegenover elkaar leven, in plaats van een gemeenschap der heiligen te vormen, het geloofsvertrouwen steeds meer kwijnt, jacht naar de stoffelijke dingen steeds wilder wordt, de geest almeer de nederlaag lijdt tegen het vleesch, wie zeg ik deze en nog meer dingen met schrik bemerkt, begint iets te verstaan van de vraag van den Heiland: De Zoon des menschen als Hij wederkomt, zal Hij ook *geloof* vinden op de aarde?

"Kerk des Heeren, waak!"

Metterdaad een donker beeld!

De onkerkelijkheid neemt hand over hand toe! Dat wil zeggen de schare wordt steeds grooter van hen, die weinig of geen belangstelling meer hebben en toonen voor de kerk, die aan geen kerk meer behooren of, er wel aanbehoorende, om haar niet meer geven, hare diensten niet of weinig meer bijwonen, haar onderwijs niet meer waardeeren. De jeugd komt niet meer ter catechisatie, de bondzegelen worden niet meer geacht, men heeft in zijn hart of ook uiterlijk met de kerk gebroken!

De huidige kerkelijkheid, H. V. bemerkt het met schrik, boet steeds meer in aan innerlijke kracht! Ook waar er nog wel kerkelijk besef is, een kleven aan het instituut, een bijwonen van den dienst, een toetreden tot het heilig avondmaal, zoo versta ik den schrijver, is dit toch hoe langs zoo meer slechts een uiterlijke vorm, een schijn van godsdienst, een vertoon, dat immers in de oogen des Heeren walgelijk moet zijn! In vele Gereformeerde gezinnen is het leven hopeloos mat! Er is geen gemeenschap der heiligen! Het geloofsvertrouwen kwijnt! Er is steeds wilder wordende jacht

naar stoffelijke dingen, naar de dingen der wereld en het vleesch heeft de overwinning over den geest!

En intusschen stroomt men steeds in grooter getale naar de conferenties der Maranatha-beweging! Dat zijn dan, dat spreekt wel vanzelf, dezulken, die nog wel leven vertoonen, maar het in de kerk niet meer kunnen vinden!

Wat een toestand!

Geen Concessies

Intusschen troffen mij een paar concessies in het schrijven van H. V., waarop ik even wil wijzen en waarin ik niet deel.

Eerst in verband met het boekje, dat Ds. Both schreef over de Buchman-beweging, geeft H. V. toe, dat niemand ontkent, dat er wel zegen door deze beweging is verspreid.

Dan later nog eens weer, in verband met de Maranatha-beweging en allerlei buiten-kerkelijke stroomingen, wil de schrijver zich verblijden in elken zegen, die God geeft, ook buiten de kerken om, en wil hij niet zoo enghartig zijn om te beweren, dat dit onmogelijk is.

Ik ben het met die apologetiek niet eens.

Ik weet wel, dat het de gewone beschouwing is, dat God "met een kromme stok toch wel een rechte slag kan slaan". En door die rechte slag, die God soms slaat, wil men dan de kromme stok gaarne verdedigen. Door allerlei buitenkerkelijke bewegingen, Leger des Heils, buitenkerkelijke Stadszending, zooals we die ook ten onzent kennen, Maranatha-bewegingen, Buchman-beweging en wat dies meer zij, worden er toch maar veel zielen gewonnen voor Jezus, wordt niet zelden het geestelijk leven der geloovigen tot een hooger peil opgevoerd, wordt Gods zaak bevorderd, zooals die zelfs door de Kerk niet bevorderd kan worden!

Ik moet van die redeneering niets hebben.

En heb daarvoor vele redenen.

In de eerste plaats lees ik nooit van zulke dingen in de Heilige Schrift. Als de apostelen uitgaan te prediken, dan vormen ze geen heilsleger, want Gods volk is geen soldatentroep; dan doen ze geen nieuwe strooming ontstaan, want de kerk is geen nieuwe strooming; maar dan verkondigen ze het evangelie van Christus, zijn kruis en opstanding, vergeving in Zijn bloed en rechtvaardigmaking, dan worden daardoor de uitverkorenen geroepen en de vijanden verhard en verbitterd; en dan komt daardoor altijd tot stand de Kerk als openbaring van het lichaam van Christus en wordt die kerk ook geïnstitueerd om door middel van hare ambten den zegen haars Konings te ontvangen. Maar al de buitenkerkelijke bewegingen, waar ze ook opkomen, worden doorgaans hierdoor gekenmerkt, dat ze den mensch op den troon zetten inplaats van God den Heere, de verkiesing loochenen, den vrijen wil huldigen en een Jezus verkondigen, die met open armen geknield ligt voor den zondaar, hem smeevende om Hem toch aan te nemen, maar machteloos om dien zondaar te verlossen, indien deze

niet wil. *En dat is niet de Christus der Schriften.* Dat is een eigengemaakte Christus. En wie door dezen eigengemaakten Christus meent zalig te worden, wie door zijn vrijen wil dezen eigengemaakten Christus heeft aangenomen, wordt niet zalig, gaat verloren! Dat is geen zegen. Dat is vloek.

In de tweede plaats is *de Kerk*, toch geen hoop menschen, geen conferentie, geen strooming, ook geen leger des heils, maar de gemeenschap van het Lichaam van Christus. Van dat Lichaam is Christus het hoofd en zijn de geloovigen de leden. Aan dat Lichaam is op den Pinksterdag de Geest van den verhoogden Heiland geschonken. Die Geest woont in dat Lichaam en woont ook nergens anders dan in dat Lichaam van Christus. Die Geest werkt in de leden van dat Lichaam, hetzij beschouwd als de uitverkorenen, om ze allen in dat Lichaam in te zetten, hetzij als reeds in dat Lichaam ingezet, om ze te bewaren en te heiligen en tot op den dag van Christus te volmaken. En die Geest doet dat nergens anders. *Er is zeker geen buitenkerkelijke Geest van Christus!* Ge verstaat, ik heb het thans niet over een zekere kerk, die kan afzakken en vervallen, maar over de Kerk als Lichaam van Christus. In dien zin verstaan, mag ik zeker zeggen, dat de Geest de Geest der Kerk is, des Lichaams, en geen buitenkerkelijke Geest. Wat volgt daaruit? Dit, dat het streven van dien Geest in de geloovigen ook altijd dusdanig is, dat ze de Kerk zoeken, hetzij om die Kerk tot openbaring te brengen, hetzij om die Kerk te bewaren, hetzij om die Kerk te reformeeren. En dat wel zoo tot openbaring te brengen, en zoo te bewaren en zoo te reformeeren, dat zij altijd fungeert door middel van de ambten, die Christus heeft ingesteld, en door welke Christus Zijn volk bijzonderlijk wil leeren en bewaren, onderwijzen en vertroosten. Dat kan niet anders. Dat moet het streven der waarachtige geloovigen zijn, eenvoudig omdat de Geest, Die in hen woont en werkt, een Geest der gemeenschap is, de Geest des Lichaams.

Maar wat is het kenmerkende van die buitenkerkelijke richtingen?

Is het slechts, dat zij zich bedroeven over den geesteloozen toestand der kerk?

Och, was het maar zoo! Ze zouden zich immers met alle krachten inspannen, om die Kerk tot zuiverder openbaring te brengen! Ze zouden in de stilte der binnenkamer den geesteloozen toestand der kerk op aarde voor God beweenen, ze zouden met moeder twisten, tot dat ze zich bekeerde van haren zondigen weg. Ze zouden desnoods, als een zekere openbaring van de kerk zoo vervalscht is, dat er geen andere uitweg is, of als moeder hen uit het huis zet, omdat ze naar het protest harer kinderen niet wil luisteren, haar verlaten, maar dan toch nooit om een "strooming" of een "beweging" of ook een "heilsleger" te beginnen of "conferenties" of "gezelschappen" te organiseren, maar om de Kerk van Christus tot zuiverder openbaring te brengen.

Doch, en dat is een veeg teeken, dat doen die bui-

tenkerkelijke bewegingen niet. Zij protesteeren niet tegen moeder, zij wijzen haar niet binnenshuis op hare zonden, zij beweenen ook niet (althans ik geloof, te oordeelen naar hare openbaring er niets van) de zonden van moeder voor den Heere, maar zij loopen de straat op, om op de publieke markt, voor de ooren van ieder, die zich er in wil verblijden, de zonden van moeder en hare hopelooze toestand breed uit te meten en uit te schreeuwen. En dan gaan ze zielen winnen voor Jezus! Langs den weg van den vrijen wil des zondaars, die een voor allen gestorven Jezus aanneemt! En wat doen dan die voor Jezus gewonnen zielen? Gaan ze terug naar moeder? Openbaren ze dan de Kerk van Christus? Neen, maar dan formeeren ze zich als een leger, of een conferentie, of worden en blijven een beweging. En al zou ik mij ook de haat en nijd van alle liefhebbers van zulke bewegingen op den hals halen, toch staat hier mijn oordeel over al zulke dingen: die bewegingen zijn uit den geest van den antichrist!

Ik moet er niets van hebben.

Weiger ook beslist aan die bewegingen eenige concessies te doen. Ook al ontkent niemand, dat er in die bewegingen een zegen kan liggen, dan zal ik dat toch blijven ontkennen.

En in de derde plaats, de historie rechtvaardigt dit oordeel.

Wat komt er ten slotte van al zulke bewegingen? Wat is het einde van alle prediking, waardoor naar het oordeel van velen de Heere nog wel Zijn Kerk zegent? Wat is de vrucht van alle vrije-wils-prediking, die altijd al die bewegingen kenmerkt? Het einde is altijd *modernisme*. Men begint met een schijn van recht en waarheid, ofschoon het hart van het begin af reeds niet klopt. Men is dan toch nog "evangelisch", schoon in den verkeerden zin van dat woord. Doch wacht slechts enkele jaren. Beginnselen werken door. Vrijewilsprediking is in den grond modernisme. En afval en ongeloof is ten slotte het resultaat.

Daarom nog eens weer: Gods volk is de Kerk als Lichaam van Christus, de Geest van Christus woont en werkt als de Geest der Kerk; het is den geloovigen altijd weer om de openbaring van dat Lichaam, van de Kerk te doen.

En buitenkerkelijke bewegingen zijn niet uit den Geest van Christus.

Zij doen der Kerk ook geen goed.

En ik wil ook van geen concessies hooren.

Dat wil daarom niet zeggen, dat het opkomen van zulke bewegingen aan de Kerk niet iets te zeggen kunnen hebben. Dat kunnen ze wel.

Misschien is het leven der kerk wel al te doodsch, te wereldsch, te geesteloos, de prediking te dor, het onderwijs te oppervlakkig. Misschien heeft een zekere kerk reeds lang hare roeping verzuimd om hare leden te onderwijzen in de leer, die naar de godzaligheid is, hare kinderen te fundeeren in de grondbeginselen der waarheid, zoodat het haar eigen schuld is, dat de kin-

deren uit de doodslucht wegloopen, en niet kunnende onderscheiden tusschen waarheid en leugen, bij stroomen zich voegen bij allerlei beweginjen.

Ik zeg niet, dat dit het geval is bij de Gereformeerde Kerken in Nederland.

Ik zeg wel, dat het opkomen en naloopen van zulke bewegingen de kerk wel mag nopen om zichzelf eens ernstiglijk te onderzoeken.

Opdat het zwakke versterkt mag worden.

Opdat zij niet alleen een naam hebbe, dat zij leeft, maar ook inderdaad leve.

Opdat de Heere niet kome als een dief in den nacht en zonder dat iemand het merkt de kandelaar van de plaats neme.

Kerk des Heeren, waak!

H. H.

Te Kort

We hebben duidelijk aangetoond in een ander artikel, dat Ds. De Jong overmaat gaf. En ge zult ook verstaan hebben in betrekking tot wat. Hij gaf overmaat met betrekking tot het eerste punt der Synode van 1924. Die Synode was voorzichtig. Zoo voorzichtig, dat ze het niet recht aandurfde om het cardinale(?) leerstuk der gemeene gratie met een duidelijken naam te versieren. Daarom sprak ze van *een gunstige gezindheid Gods*. Dat kon deze of gene zijn; dit of dat, zus of zoo. Het was vage taal. Even later sprak ze dan ook weer van een *zekere genade of gunst*. Weer dat vage.

Dr. De Jong echter gaf zooveel overmaat, dat het leerstuk der zoogenaamde gemeene gratie nu bogen mag op acht namen. Leest het zelf maar in zijn meditatie van "De Wachter" van den 20sten Februari, l.l.

Evenwel, Rev. J. M. Ghysels in zijn meditatie van den 22sten Februari, l.l., doet tekort aan het derde punt der Synode van 1924. ("The Banner".)

Rev. Ghysels schreef dan een meditatie over I Joh. 3:7, 8. We zullen den tekst even afschrijven. "Kinderkens, dat u niemand verleide. Die de rechtvaardigheid doet, die is rechtvaardig, gelijk Hij rechtvaardig is. Die de zonde doet, is uit den duivel, want de duivel zondigt van den beginne. Hiertoe is de Zoon Gods openbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken zoude."

En laat het mij U direkt maar zeggen: Ik vind die Meditatie kostelijk. Ik ben het hartroerend met den broeder eens. Hij volgt den tekst op den voet en verklaart hem in het licht van het verband en in het licht van de geheele Schrift. Ik vond slechts één uitdrukking die ik niet zou willen overnemen. En in den volgenden zin weerspreekt de broeder het eerder gepo-

neerde. Dus zelfs die eene verkeerde uitdrukking wordt gecorrigeerd.

Laat mij U verklaren waar ik het oog op heb.

De broeder is toegekomen aan dat gedeelte van den tekst, dat spreekt van het zonde-doen. De tekst zeide: "Die de zonde doet, is uit den duivel". Rev. Ghysels had aangeduid of was aan het aanduiden, dat de duivel altijd zondigt. En dan laat hij er op volgen: "It is seriously to be questioned whether an unregenerated person can ever do anything else but sin." (Hier hebt ge de uitdrukking die ik niet wil onderschrijven. De broeder gaat niet ver genoeg naar mijn zin. Doch luister verder. Hij maakt het in den volgenden zin weer goed.) "Even though he may do what men call good, it is not good in the sight of God, since it is done by one who is a rebel against Him. Such a one is of the devil". Nu, is dat niet een zuivere belijdenis met het oog op de goddeloozen? Spraken wij ooit anders?

Ik zal het eventjes vertalen voor U die geen Engelsch kunnen verstaan.

Hij zeide: "Het is aan ernstigen twijfel onderhevig of een onwedergeborene ooit iets anders kan doen dan zondigen. Zelfs al doet hij datgene, wat de menschen goed noemen, is het geen goed in Gods oogen, omdat het gedaan werd door iemand die een rebel (opstandeling) is tegen Hem. Zulk een is uit den duivel."

Toen ik dit las, heb ik mij de oogen eerst eens uitgewreven en toen nog eens gelezen. Ik vroeg mijzelf af: Weet Rev. Ghysels dan niet, dat er zoo iets is als het derde punt der Synode van 1924? Ik schreef boven dit artikel: TE KORT. Maar dat is nog veel te zwak. Ik had wel kunnen schrijven: *Weggeworpen*. Rev. Ghysels doet maar niet te kort aan het derde punt, doch hij heeft het in zoovele woorden *geloochend*.

Nu staat de zaak zoo, dat als men in de Christelijke Gereformeerde Kerken niet met twee maten meten wil, Rev. Ghysels direct moet behandeld worden. We zeggen dit in allen ernst. Want juist zooals Rev. Ghysels spreekt, spreken wij en hebben wij altoos gesproken over deze zaak.

En het is ook wel de moeite waard. Moet het tenminste zijn.

Deze zaak was zoo belangrijk, dat duizenden die spraken als broeder Ghysels deed geen plaats meer konden vinden in de gemeenschap der Christelijke Gereformeerde Kerken.

Deze zaak is veel ernstiger, dan het in overweging nemen van een beroep onzer kerken, zooals Ds. De Koekkoek deed en hetwelk zoo gewraakt werd door Dr. Beets. En leidde tot een pijnlijk onderzoek van Clasis wege.

De Synode van 1924 heeft toch immers uitgesproken, dat de mensch van nature het goede kan doen voor God? Deze zaak heeft zoo volkomen zekerheid onder de leiders der Chr. Ger. Kerken, dat ze er telkens over schreven. En onder eede van getuigden voor het

gerecht in Grand Rapids. Een hunner zei toch, dat de gedachte, als zou de onwedergeborene altijd zondigen, eenvoudig duivelsch was?

Daar komt nog wat zeer belangrijks bij. Niet alleen heeft de Synode van 1924 uitgesproken, dat de zaak zóó staat, dat een onwedergeborene het goede kan doen voor God in het burgerlijke leven, doch de Synode van 1926 heeft besloten, dat alle leeraren dit ijverig den volke zullen leeren en inprenten!

En nu? Het lijkt er wat op. Het derde punt beteekent niets voor Rev. Ghysels. Hij zal het vast niet leeren aan zijn gemeente, noch onderwijzen op de catechisaties.

Doch het ergste komt nog. Terwijl de zaken zoo staan, dat de Synoden van 1924 en van 1926 het derde punt formuleerden en ter leering voorschreven, leert Rev. Ghysels van Synode wege juist het tegenovergestelde in "The Banner"!

Hij is benoemd door de Publication Committee. En die Committee is een committee door de Synode aangeesteld. Die ook verantwoordelijk is voor wat in de Kerken door "De Wachter" en "The Banner" geleerd wordt. Duizenden bij duizenden hebben het nu gelezen van Synode wege: Het derde Punt is leugen en onzin. De mensch van nature doet nooit iets goeds voor God. Hij zondigt altijd.

Nu is dat wel mooi en waar en ik verblijd mij er wel in, dat hij zoo schreef. Doch het zet de dingen geheel en al scheef in die Kerken. En het onrecht dat aan ons geschied is wordt er des te grievender door; als men, namelijk, er niets aan doet.

Dr. Beets, die zóó ijverig was, dat hij Ds. De Koekkoek op den schouder vloog, omdat die arme broeder het wagen durfde een beroep onzer kerken in overweging te nemen, slijpt zijn potlood zeker al. In hem vond men een ijverig verdediger der Drie Punten. We zullen wachten en zien wat hij hiermee doen zal.

Staande op het standpunt der Kerken die ons uitwierpen, heeft Dr. De Jong een pluimpje verdiend. Hij heeft meer aangedurfd dan alle leiders tezamen. Men is met hem een heel eind verder gekomen. Het einde is de algemeene verzoening. Hij heeft eenvoudig uitgesproken, dat de deugden Gods, zooals zij tot den mensch komen in vriendschap en goedheid; weldadigheid en barmhartigheid; mildheid en lankmoedigheid; genade en gunst — dat die allen algemeene genade zijn. Dat heeft nooit iemand aangedurfd om te zeggen of te schrijven onder de leiders der Chr. Gereformeerden. Hij moet een pluimpje hebben.

Doch Ds. Ghysels (op het standpunt der Chr. Ger. Kerken) moet op de vingers getikt worden. Moet Clasisaal onderzocht worden. Moet het geschrevene terugnemen. En het derde punt onderteekenen. Misschien is het wel beter en voorzichtiger om hem voorloopig maar niet langer Meditaties te laten schrijven. Zulk een flater als deze kan groote gevolgen hebben. Wor-

den er geen 8000 "Banners" gedrukt en gelezen? Misschien wel veel meer.

Doch, zeg nu eens, dat hij geschreven heeft uit overtuiging? Dat hij welbewust die woorden neerschreef, wetende, dat hij daardoor in conflict zou komen met de daartoe "bevoegde kerkelijke autoriteiten"? Dat hij, als 't ware het conflict uitlokken wilde? Wat dan?

Dan hoop ik van harte, dat hij mag blijven staan waar hij stond toen hij deze schoone, Bijbelsche belijdenis neerschreef. Dat hij zich nooit dat geschreven woord schame. Dat hij dat ware en mensch-vernederende woord gestand doet ook door een weg van verguizing en smaad. Want dat zal dan zijn pad zijn.

En eindelijk, dat hij zich beroepbaar stelle voor de Protestantsche Gereformeerde Kerken. Want daar kunnen ze zulke mannen gebruiken. Het spreekt als vanzelf, dat hij dan metterdaad die andere twee punten wegwerpt, zooals hij het virtueel deed in zijn getuigenis van 22 Februari.

Ja, het heeft me werkelijk veel genot gegeven om zijn Meditatie te lezen. Men leest zoo weinig van die ferme, stoere, Gereformeerde taal. Wat zou het een zegen zijn als alle leiders der Chr. Ger. Kerken zoo ferm voor den dag kwamen als hij dat deed.

Dan zou de mogelijkheid nog bestaan, dat men met algemeene stemmen die God-onteerende drie punten wegwierp. En belijdenis deed voor den Heere voor het vertroebelen der wateren van Gods Heilig Woord.

Laat dit tevens een les zijn voor allen die denken, dat wij niet kunnen waardeeren wat de broeders voor goeds zeggen en schrijven in den kring waar wij niet meer mogen wandelen. Vergun me het nog eens te zeggen, dat Dr. De Jong een mooie Meditatie schreef en wij ervan genoten. Met uitzondering natuurlijk van die paragraaf die op zoo malle wijze de Gemeene Gratie wilde definieeren. Want dat was misselijk en mal.

Hij gaf *overmaat van ellende*; doch Rev. Ghysels deed *te kort* aan de leugen. Liever en beter gezegd: hij *verwierp* de leugen. En dat strekt hem tot lof.

Slechts dit: hij schrijde voort op dat pad. Op dat pad wandelt onze VerbondsGod.

G. V.

IN BEPROEVING

Geef, dat mijn hart in U beruste,

Geduldig drage druk en smart,

Opdat Uw macht daaruit bewerke

Een zegen voor mijn ziel en hart.

Laat mij in U slechts zijn geborgen,

Leer mij stil voortgaan aan Uw hand,

Dan daagt in 't duister toch de morgen:

Een straal uit 't hemelsch Vaderland.

THE PROPOSED CHANGE

Dear Mr. Editor of the Standard Bearer:

You asked for the opinion of many readers of the Standard Bearer about the proposed change of our paper. I have talked to several readers about this change but very few care to write about it, so I want to express a few ideas. I am one of those readers who always has been proud of our Standard Bearer. Never in my life have I read a paper that I considered of so much value as our Standard Bearer. Most of the articles I read not only once, but several times. I consider it a paper that instructs us, both young and old — the young in the English language if they cannot read the Holland, and the old in both English and Holland, in so far as they can read both languages.

There is no other paper that will take the place of the Standard Bearer. All other papers are filled with all kinds of trash — advertisements, and what not. The Standard Bearer is a paper filled with instruction in regard to things spiritual and in regard to the things of the Word of God. Therefore, The Standard Bearer is the only paper that is worth-while keeping, so that in ten years I have all the issues of the S. B. bound into ten wonderful books, and I would not trade them for any other books.

Perhaps the time has come for our present Standard Bearer to disappear. If that time is here now, I hope to be content with it, but not without a warning. If the so-called long articles of instruction are to be replaced by short, snappy articles that are pleasant to read, I would consider that a big loss for both young and old. The young men have not been considered, M. Editor? (Standard Bearer, Feb. 15) Is 50 percent English not considering the young? Or do they, perhaps, object to long articles? If our young people don't learn to read a fairly long article of spiritual instruction in their young years, they will never become strong men in the spiritual sense of the Word. The young must be instructed, and if they take to instruction when they are young, they will want more of it when they get old.

Once more, give me the old Standard Bearer for our young and our old both. The many I have talked to agree with me.

J. Buiten, Sr.

827 Dunham St.

IMPORTANT

Please, look at the date on your address on the front page. If it does not indicate the correct date, please remit the delinquent money. We are in need of it.

R. Schaafsma

524 Henry Ave., S. E., Grand Rapids, Mich.

Dat Ik God Ben

Gedenkt der vorige dingen van oude tijden af, dat Ik God ben, en daar is geen God meer, en daar is niet gelijk Ik: die van den beginne aan verkondig het einde, en van ouds af de dingen die nog niet geschied zijn; die zeg: Mijn raad zal bestaan, Ik zal al Mijn welbehagen doen.

Jes. 46:9, 10.

Dat God God is, mag de hoofdgedachte genoemd worden, die gansch dit hoofdstuk beheerscht. Een gedachte, welke als een gouden draad door de Heilige Schrift ligt geweven, waarmede het boek der geboorten begint en de Openbaring, op Patmos gegeven, eindigt. Dit is het kind van God duidelijk en tot troost, omdat het nooit anders dan met zijn God kan beginnen en met niets minder wenscht te eindigen. Zonder deze doorlopende hoofdgedachte zou Gods Woord en dies deze schoone profetie van Jesaja, een raadsel zijn. Het fundament van onzen godsdienst staat en valt met deze gedachte. Staat en valt ook de zekerheid van ons geloof, van den troost, beide in leven en sterven.

Juist omdat God God is, kan het worden verstaan, waarom dit hoofdstuk op eigenaardige en bijna onverstaanbare wijze aanvangt. Het eerste vers spreekt over den ondergang van het eens machtige Babylonische wereldrijk. Bel is gekromd en Nebo wordt nedergebogen.

Bel en Nebo zijn de afgoden van Babel en nemen elk een zeer voorname plaats in. Bel is waarschijnlijk de zonnegod, de god van wien welvaart en voorspoed afhing; Nebo is de onzienlijke, wel iets gelijkend op een afgod waarvan Paulus spreekt. Het is de onbekende, de onzienlijke, die niet is te aanschouwen, maar die toch in het verborgen werkt. Bel is de machtige en sterke, die de natuur beheerscht; Nebo worden de machten toegeschreven waarvan men zich geen rekschap kon geven. Bel en Nebo zijn de goden, die de plaats innemen van den God des hemels en der aarde. Van Elohim, den alleen machtige. Van beiden wordt gesproken, omdat zij te zamen de heerschers zijn van het Babylonische rijk. Zij waren de goden aan wien men alle eer bracht en aan wien men zijn dienst wijdde. De afgoden, die dus de plaats innamen en die de eer ontvingen, welke alleen Israels God toekwam.

Bel is echter gekromd, het bronzenbeeld voor hem opgericht, is geheel misvormd. Nebo is terneder geworpen. Beide, het gekromd-zijn en de ternederwerping, zien op het wankelen van hun god-zijn, en openbaren de dwaasheid van hen, die op zulke goden vertrouwden. Zeer waarschijnlijk was het bij den aanval der Perzen, het volk, dat de plaats van Babel zou innemen, dat deze beide afgoden vernield werden.

Temidden van den ondergang van het eene en de opkomst van het andere wereldrijk, zit Israel, het bondsvolk des Heeren, in de Babylonische gevangenschap. Daarom is deze gebeurtenis, in het visioen van

Jesaja, voor Israel van zulk een verreikende beteekenis. Het einde van Babel beteekent het einde der ballingschap. Israel was naar het woord van den profeet, vanwege zijn zonde, die hoofdzakelijk bestond in het naloopen van de afgoden, naar Babel gezonden, opdat het door de ballingschap getuchtigd, weer zijn God zou erkennen. Dat leert het in den vreemde langs den weg van vreeselijke verdrukking, om, aldus tot verootmoediging te zijn gekomen, weer teruggebracht te worden naar het land der vaderen en den God des Verbonds.

Hun afhoereeren van den levenden God en het naloopen van andere goden, bracht hen in Babel. De ballingschap wordt middel in Gods hand, om hun te doen terug keeren tot Jehova met de belijdenis: Gij, Heere, alleen zijt God!

Die gedachte wordt dan ook toegespitst in de woorden van de hierboven genoemde verzen en komt in den vorm van een vermaning tot dit volk, dat naar Jesaja's vergezicht in de ballingschap zich bevindt. Tot dat volk allereerst, maar toch niet minder tot de kerk des Heeren van alle eeuwen.

Om dat steeds te gedenken, in te denken, voor den aandacht te houden roept de profeet het volk op.

Wat mag de reden hiervoor zijn? De vraag aan wien dit woord gericht is, wordt verschillend beantwoordt. Sommigen hebben gemeend, dat dit woord aan Babylon werd gericht, met het oog op de verdrukking welke Israel onderging. Op zichzelf zou dit wel kunnen, daar zij in het aantasten van Gods volk, God naar de kroon staken. Er is echter niets in de tekst, noch in het voorafgaande en in wat volgt, dat daarnaar heenwijst.

Het is naar onze overtuiging, in de wijze waarop de vermaning komt en naar den inhoud, alleen voor Israel bedoeld. Dit is vooral in het ooglopend, als we voor de aandacht houden, dat Israels zonde hierin bestond — het verlaten van Jehova, het zich wenden tot de afgoden — beter nog, een zich verliezen in den afgodendienst der heidenen, een zonde van het oude bondsvolks, dat het eerst na de ballingschap niet meer bedreef. Daarom wijst de profeet in deze tekstwoorden voornamelijk op tweeërlei. Ten eerste, dat Ik God ben, en dat dit duidelijk gebleken is in de geschiedenis, waarin Gods voetstappen gedrukt stonden. Wie oogen had om te zien en ooren om te hooren, zou dit onvoorwaardelijk moeten toestemmen. God de Heere had dit duidelijk getoond, zoo zelfs dat de omliggende volkeren bang voor den God der Hebreëen waren. De zege over Zijn volk bracht vernieling en ellende over Zijn vijanden. God had gansch de geschiedenis door voor dit volk gestreden en Israels kracht was altijd weer de stilte des vertrouwens in Jehova. Maar dit is ook duidelijk als we letten op de wijze waarop de profeet zich uitdrukt. Het woord hier voor vorige dingen gebruikt, kan beteekenen, tijden en dingen beiden. Het eerste

kan dan weer slaan op gansch den tijd, van den aanbeginne tot op het oogenblik toe waarop dit woord werd gesproken, of, ook wel, kan het zien op dat bepaalde gedeelte der geschiedenis, zooals het de ervaring was van het volk, nu in de ballingschap. We meenen dan ook, dat dit laatste de verklaring is. Temeer omdat het vorige vers Israels overtreders noemt en er overigens de heenwijzing in ligt van een vroeger opmerken van de daden des Heeren. De profeet zegt: "Gedenkt hieraan en houdt u kloekelijk, brengt het weder in het hart, o, gij overtreders. Het is er om te doen om Israel voor de aandacht te brengen, het begin van den weg der afwijking tot op het oogenblik van deze hunne ballingschap toe. Maar ofschoon we dit wel allereerst voorop plaatsen is ook de verdere gedachte niet uitgesloten, dat de Heere dit volk vervolgens vermaant om tot achter eigen geschiedenis terug te blikken, tot op het allereerste begin toe. Het van af de oudste tijden af wijst daar ook heen en van af die eerste tijden, het begin was er één groote prediking geweest, die kan worden saamgevat in een enkele zin: De Heere is God. Een andere prediking is er feitelijk nooit. Het begin en einde aller dingen met alles wat daar tusschen ligt prediken dit om strijd.

Dit wist Israel beter dan eenig ander volk. Israel was het bondsvolk van Jehova en geen enkele natie was hem gelijk. Geroepen uit de lendenen van één, in wien de vader was gestorven, geboren uit één in wien de moeder niet meer leefde, kwam het op geheel eenige wijze te voorschijn. En zooals het was met de geboorte zoo is het met gansch Israels geschiedenis. Bij tichel ovens nederliggend in zwarte dienstbaarheid is het Jehova Wiens machtige arm wordt geopenbaard, en is Hij het, die met vaste hand dit volk leidt. Leidt door de zee, leidt langs Parans woesten grond, strijdt tegen Israels vijanden, voedt en dekt en kleedt als er geen voedsel en deksel en kleeding zijn, om dan, nadat Zijn Raad in betrekking tot dit volk en zijne vijanden is uitgevoerd, hun het land te doen erven, eeuwen van te voren beloofd. Gedenk, o, Israel, dat Ik het ben, die dit alles deed. Deed toen het naar menschelijk oordeel onmogelijk scheen. Toen alle hoop was vervlogen toch betoonde God uw God te zijn.

Als het ooit in de geschiedenis gebleken is, dat God God is, dan is het zeer zeker geweest in de historie van het oude bondsvolk. En wat waar is van de kerk der Oude is waar ook van de N.-Test. Kerk. Daar toch openbaart de Here, meer dan temidden van eenig ander volk: Ik ben God. Temidden van al het wereldgebeuren moet de Kerk, moet Gods kind het zien: God, mijn God, Is God. Ook vandaag, terwijl op alle gebied er geen uitweg schijnt, verkondigt de Heere het aan u en mij, dat Hij alleen God is en er geen goden nevens Hem zijn. Voor de kerk is deze vermaning niet overbodig. De kerk moet het aandurven om te midden van den geest des tijds, een geest van vertwijfeling en moedeloosheid, de geest der wanhoop, fier het hoofd op te

heffen en het blijmoedig te belijden: ook vandaag is *onze God, God.*

Dat is dan ook het eigenlijke waar alle nadruk valt in de woorden van deze tekst. Dat ik God ben. Deze clause is de verklaring op het voorafgaande, Gedenkt der vorige dingen. De Engelsche vertaling maakt hiervan "For" en de Hollandsche Statenbijbel "Dat". Het laatste is dan ook de gedachte. De profeet bedoelt te zeggen: Het moet toch wel overduidelijk zijn, uit gansch den loop der eeuwen, dat het geschieden geschiedt, omdat Ik alleen God ben. Dat juist de geschiedenis van de oudste tijden af geopenbaard heeft Wie Ik ben.

Daarom volgt er dan ook dadelijk op: En er is geen God nevens Mij. Ook dit mag niet verklaard als een opzichzelf staande zin, maar als een verdere uitbreiding van, dat Ik God ben.

De Heere betoonde Zijn macht niet alleen positief, doch ook negatief. Niet alleen in gunst over Zijn volk, doch ook in toorn over de vijanden. Hij openbaart dat altijd in beider zin. Wel is er een strijd die de Heere strijdt tegenover de vijanden, maar in dien strijd is Hij alleen God. Er is maar één macht, omdat er maar één God is. In dien zin nu, is er nooit iets of iemand die zich tegen God kan stellen en bestaan. Zal het niet gelukken, dat er ook maar een enkele vijand is, die zeggen kan, Ik heb tegen God gestreden en het van Hem gewonnen. Het is niet waar dat er zelfs een vraag overblijft of sommige machten dan toch niet God tegen houden. Geen vijand kan het werk Gods belemmeren. De groote strijd, die door den Heere gestreden wordt is in dat opzicht eenzijdig. Zijner is alleen alle macht. Het moge dikwijls anders schijnen. Schijnen, ja, nog wel dat we aan de einduitkomst niet twijfelen en vast gelooven dat de eindoverwinning Godes en van Zijnen Christus is, maar voor tijd en wijle is de overwinning aan de zijde Zijner vijanden — ook deze gedachte doet te kort aan Zijn God-zijn. Op de voor ons schijnbare tegenstelling ligt het antwoord gereed in het woord van den tekst: Dat Ik God ben, heb Ik op afdoende wijze bewezen, dat er geen twijfel meer kan bestaan of al het andere dat God genaamd wordt of zich god moge noemen, is niets anders dan een afgod en drekgoden. Naast Mij of boven Mij is er geen God.

Het lag voor de hand en het was duidelijk gebleken in de geschiedenis van Israel in verband met hunne vijanden. Bel, het machtige steunpunt der Babyloniers, is gekromd. De hulpe en hoop van Babel was op hem gericht toen de vijanden ter kwader uur hen omringden en hun afgod verminkten. Een God die niet helpen kan in nood is geen god. En met Bel werd Nebo nedergebogen, ook hij was van zijn voetstuk geworpen zonder zich te kunnen verweren en Babel had het moeten erkennen, deze goden helpen ons niets. Maar Jehova had dan ook getoond de Alleen machtige te zijn. Want nog niet eerst die Perzen, doch de God van Israel had wrake gedaan over Zijne tegenpartijders en ver-

drukkers van Zijn volk. Als de wereld zich het sterkst waant komt God, om voor Zijn eere te zorgen en dat op zulk een wijze, dat er geen twijfel meer overblijft of Hij wel God is.

De vraag komt op: Hoe moet Israel dat nu gedenken? Moet het nu verstandelijk zich rekenschap geven dat de feiten aldus en niet anders zijn? Is het er om te doen om deze feiten zonder meer voor de aandacht te hebben?

Het is niet moeilijk om na te gaan wat de bedoeling hier is met het gedenken der vorige dingen. Immers, zoo zeiden we, is het speciale doel van deze vermaning, om te letten op al het gebeurde, gelijk zich dit afgespeeld heeft in verband met eigen toestand. Het was niet allereerst de vraag, wat heeft de Heere met de vijanden, maar met *ons* gedaan?

Israel is op het oogenblik, naar uiterlijke omstandigheden oordeelende, niet langer deelende in Gods gunst. Verwijderd van land en tempel doolt het in den vreemde rond. En dit is geen wonder.

In de allereerste plaats, is des Heeren hand over dit volk met Zijn roede, omdat het Zijn God had verlaten. Omdat het in zijn Godverzaking den Naam des Heeren smaadheid had aangedaan. Zij hadden zich aan andere goden verpand en waren de heidenen gelijk geworden. Tot tweemaal toe worden zij in het verband overtreders (vers 8) en stijven van hart genoemd (vers 12), zijnde verre van de gerechtigheid. En deze vermaning is er op aangelegd om dit hun wanbedrijf hen onder de oogen te brengen.

Het kan met God en Zijn volk nooit minder toe.

Israel moet weten waarom het de slaande hand van zijn God gevoelt. Moet ook weten, dat dit is geschied na herhaaldelijk te zijn gewaarschuwd, door Gods knechten, door God Zelf dus. Van den vroegen morgen tot den laten avond had Jehova Zijn knechten gezonden en hadden deze profeten geroepen om toch terug te keeren tot den levenden God — tot de wegen des Verbonds. Doch het had juist de omgekeerde uitwerking gehad, van wat men mocht verwachten.

Israel had zich verhard. Had gelachen om de boetprediking, de prediking om af te breken wat Jehova vertoornde, om weer te wandelen met zijn God, als voorheen. En dat alles met het bekende gevolg: De Ballingschap.

Reden waarom de vermaning in de allereerste plaats opriep om al die wegen nog eens weer voor de aandacht te brengen. Eerstens, om te erkennen eigen schuld en zonden zijn de oorzaak waarom het ons zoo kwalijk gegaan is. Doch om vervolgens te erkennen, dat het ten slotte niet minder waar is, dat Jehova's gangen, gelijk Hij die met Zijn volk had gehouden, zooals deze door zijne knechten waren aangekondigd, precies waren uitgevoerd, geheel en al in overeenstemming met hunne prediking.

De Alleenmachtige had Zich betoond te zijn een waarmaker van Zijn Woord. *Dat* moet Israel erkennen. Zijn woord is de uitdrukking van Zijn wil. Waar Hij de wil uitdrukt in Zijn wet, daar is zij de openbaring van Zijne gerechtigheid. En waar Zijne gerechtigheid een Zijner deugden is, daar is Hij om 'Zijnszels' wil verplicht, om in gansch Zijn Godsregering de gerechtigheid te handhaven.

Dat onkreukbare recht moest ook tegenover Zijn volk staande gehouden worden en daarom mocht er geen enkel woord op de aarde vallen. Zal God, God blijven, dan is Hij gebonden, om in de openbaring Zijner deugden Zichzelf gelijk te blijven.

Daarom moet Hij ook, in betrekking tot Zijn schepsel, den goede beloonen en den zondaar straffen. Juist omdat God alleen op gerechtigheid Zijn troon gevestigd heeft, kan Hij met niet minder toe, dan dien eisch der gerechtigheid gestrengelijk te handhaven, het kostte dan wat het wil. Zoo alleen is er plaats voor het kruis van onzen Heere Jezus Christus, tot de openbaring van het gehandhaafde recht des Drieëenigen. Wel is waar ontmoeten in dat kruis gerechtigheid en barmhartigheid elkander, maar gerechtigheid is en blijft de grondslag Zijner genade.

Ook dat kruis spreekt slechts van één zaak, namelijk: God is God. Door die handhaving van den eisch des rechts, handhaaft God Zijn eer en glorie en kan Hij het volk redden dat Hij Zich ten erve verloor. Kan Hij ook de vijand verdelgen, die wel werd gebruikt om Zijn volk te tuchtigen, doch dit niet om Gods wil deed, maar uit haat en wrok tegen den God van dat volk.

Gedenk dan, o, Israel, de vorige dingen van oude dagen.

Dat was het, wat Israel had vergeten. Vergeten, dat Gods weg, een weg der gerechtigheid was. De openbaring daarvan hadden ze proefondervindelijk gezien. De ballingschap was één der bewijzen hiervoor. Het gekromd worden van Bel en het nedergebogen worden van Nebo als zoovele andere daaraan toegevoegd.

Doch dit gedenken der vorige dingen houdt nog veel meer in. Naar het grondwoord is de beteekenis in herinnering roepen, voor de aandacht brengen en dan wel zóó, dat het er als met een stalen grif is ingegrift, en er onuitwischaar in geschreven staat om het nimmermeer te vergeten.

De tweede beteekenis van dit woord is, een inschrijven en een in herinnering roepen, maar dan zóó, dat het voor de aandacht geroepene voor ons komt te staan als iets waarop we gansch en al ons vertrouwen stellen. Aldus hebben we hier tweeërlei: In de eerste plaats, wijst het op de zonde waaraan Israel zich had schuldig gemaakt. Met zoovele woorden bedoeld de Heere te zeggen, wat Ik van oude tijden gedaan heb, zijt gij al lang vergeten, gij hebt Mijn werk niet opmerkzaam ter harte genomen en nagegaan.

In de tweede plaats, wordt positief Israel gewezen

dat het in zijn Godsverzaking zijn vertrouwen had gesteld op de heidenen en hunne goden. Want wie God verlaat wendt zich tot een afgod, wat die ook moge zijn. Wie met dit afgedwaalde Israel zijn vertrouwen zet op iets of iemand naast den Heere, beledigt Hem verschrikkelijk en ontkent in den diepsten grond der zaak, Zijn alleen Souvereiniteit, ontkent dat Hij de Almachtige is. Maar die heeft dan ook wel te bedenken, dat smart om smart zijn deel zal zijn, evenals Israel tot wien dit woord werd gesproken.

In dat volle schrille licht moet Israel dan ook in ootmoed des harten tot de belijdenis komen: Wij hebben gezondigd tegen onzen God, en wij hebben Hem verschrikkelijk vertoornd. Wie zoo terugkeert zal dan ook Zijn gunst weer genieten. Alleen door den weg des berouws is er verzoening, omdat dat Gods eigen weg en Zijn eigen werk is waardoor Hij verheerlijkt kan worden. Dat is alleen de zekere weg, waarop we niet beschaamd zullen worden, nu niet en in den dag van Zijne komst.

Gedenk der vorige dingen, van vorige tijden af, dat Ik God ben en er is geen God meer, en er is niet gelijk Ik.

Is het dan klaar? Wat is de duur van dit gedenken? Bedoeld de Heere nu te zeggen, dat Israel *alleen op het verleden moet zien*? Is het dan klaar als dit volk slechts in gedachtenis houdt, datgene, wat verlicht werd door den Heere op den weg, die werd afgelegd? De daden des Heeren van het verleden dus? Ge gevoelt wel, dat dit een andere vraag zou doen oprijzen. De vraag, namelijk, maar hoe dan met het oog op de toekomst? Zoo kan het dan ook niet bedoeld zijn. God de Heere spreekt niet slechts van verleden tijden, iets dat ook niet zou kunnen. *God is één*. Gods werk is *één* werk. Brok- of stukwerk, zooals bij ons, kent Hij niet. Hij is een rots, Wiens werk volkomen is. Hierop wijst het tiende vers. Het ziet op de uitgestrektheid, zoowel als op het alles omvattende en volkomene van de ééne hoofdgedachte, de gedachte, namelijk, dat God alleen God is. Dit is zeer duidelijk uit den tijdsvorm die hier wordt gebruikt. Niet maar een verleden onvoltooiden tijdsvorm, waarin ook de gedachte kon uitgedrukt zijn van opeenvolging, dat de Heere alle dingen veroorzaakt en ze telkens weer openbaart, met de mogelijkheid dat er tijden, momenten en oogenblikken zijn waarop dit niet wordt gezien. Hier is niet een deelwoord gebruikt, waarin aan een tijd als een opeenstapeling van momenten wordt gedacht, doch waarin veeleer de idee van actie op den voorgrond staat. Een werking of actie, die zonder eenige rustmomenten, zonder eenige onderbreking, plaats grijpt. In één onafgebroken lijn gaat er een werking uit van Hem die God is. Van onzen God.

Hij verkondigt, vertelt, maakt bekend van den beginne het einde. En dat bekend maken, nu niet opge-

vat in den onder ons gebruikelijken zin des woords, maar zooals het gebruikt wordt in de grondtaal wil zeggen: Het is de Almachtige die de dingen doet voortbewegen, Die de bron en oorzaak is van alle dingen en Die als de Almachtige onafgebroken het begin met vaste hand aanstuurt en richt op het einde.

Die het begin veroorzaakte en vanaf het begin steeds openbaar maakt, die macht en kracht welke nooit weerstaan kunnen worden. Die dus maar niet zoo nu en dan, doch onophoudelijk laat zien Wie Hij is.

En dat nu doet de Heere uit tweeërlei oogpunt: Uit het oogpunt van oorzaak of bron is Hij het die de dingen verordineerd dat ze zullen geschieden, waarom Hij dan ook de dingen die niet geschied zijn van te voren kan verkondigen, gelijk Hij doet — maar, in de tweede plaats, kan Hij de dingen ook zoo doen geschieden, gelijk Hij ook altijd doet, in overeenkomst met *het doel* dat Hij Zich heeft voorgesteld. Met het oog op het einddoel aller dingen heeft de Heere bepaald, hoe en wat die dingen zullen zijn en wanneer ze zullen geschieden. En op de vraag wat dan toch wel de verkondiging zijn mag, die in dit verband geschiedt vanaf het begin tot het einde, is het antwoord van den tekst: "Mijn Raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen." De bedoeling is niet, Ik verkondig van den beginne alreeds het einde. Dat ligt er wel in opgesloten en vormt één der bestanddeelen van den tekst. Doch de inhoud is veel rijker en is het ook veeleer zóó, dat de Heere bedoelt te zeggen: Ik werk van den beginne, naar Mijn eeuwige Raad alle dingen tot de openbaarmaking, dat niets en niemand Mijn raad kan weerstaan, maar alles de reproductie is van wat Ik Mij eeuwig voorgesteld heb, en dat *alles* wat er geschied, zijn oorsprong vindt in Mijn eeuwig plan.

Raad en Welbehagen staan dan ook met elkander in verband als middel en einddoel. In 's Heeren Raad ligt uitgedrukt, het eeuwig willen en werken van onzen God, beide voor den tijd en de eeuwigheid. In het welbehagen ligt opgesloten de inclinatie, de liefde en verblijding, alles wat aangenaam en wat te begeeren is. Tezamen beteekenen zij dan: Ik zal alles wat Ik Mij heb voorgenomen doen, omdat het geheel van Mijn voornemen datgene is, waarop Mijn liefde zich richt en waarin Ik Mij verblijd. En op de vraag: Wat mag dan toch wel dat ééne zijn waarop het alles zich richt en zijn hoogtepunt vindt is het antwoord: God alleen is God. Hij is alleen God en er is geen god naast Hem. Daarom kan Hij Zich in niets anders vermaken dan met Zichzelf. Daartoe verkondigt Hij van den beginne en in de ontrolling van Zijn Raad feitelijk nooit iets anders dan: Ik ben God!

Daarvoor zal Zijn Raad bestaan en moet alles dienen in den hemel en op de aarde om dat tot openbaring te brengen. Voor dat Goddelijk doel en oogmerk moet Israel naar Babel. Daartoe werd Bel gekromd en Nebo nedergebogen. Daartoe werken alle dingen mede en staat in het centrum het kruis van onzen Heere Jezus

Christus. Daartoe dient gansch het plan der zaligheid, zoowel als ons leven van de wieg tot aan het graf. Daarom heeft Hij het volk gewild Hem gewijd en wordt de heerlijkheid der gemeente dienstbaar gesteld. Daartoe dient het verschrikkelijke hellevuur, zoowel als het zoet-zalige van den hemel. En die openbaring van Gods Zelfliefde moet het Israel, beide van oud en nieuw verbond, diep in de ziel worden gegrift, opdat het het nimmer vergete. De ééne, allesomvattende gedachte: Dat Ik God ben en dat er nevens Mij geen goden zijn.

W. V.

NEWS FROM SOUTH HOLLAND

The Protestant Reformed congregation of South Holland is growing. It has just lately installed 32 new seats and has enlarged her church building to suit.

What a remarkable development. Just a few years ago this congregation was organized comprising seven families, professing the reformed truth, minus common grace and it now accommodates approximately 150 persons. And let me add, there are none too many seats.

And when I say the congregation is growing, I have no reference to a mere addition of membership, or some material improvement of property, which after all may be induced by various doubtful attractions. I refer to the prevailing condition of this congregation, so as it complies with the requirements of the Word of God and its rules for the maintenance and conduct of the church of our Lord Jesus Christ. Only if this can be said of any congregation can we speak of growth, in the sound organic sense. Only if this be true has the congregation sound reasons for its past, from the which it may draw courage for the present, and a well based hope for the future, come what may. For man may build and add, but only the Lord can give increase, can cause growth. And I take the liberty to state that such is the case in the Prot. Ref. congregation of South Holland. Let me explain.

In the first place this congregation offers nothing to man in the external way, except a manifestation of the intensive carrying on of the church as institution, with its various activities. Nothing is found there in the way of carnal or vain inducement. Only those who value this institution highly and appreciate the fruit of its living execution, and are willing to assume their full covenant obligations which this involves, would be inclined to connect themselves with this body.

Secondly, the preaching of the Word is of such caliber, that it dissolves all that is of carnal and sinful man, exalts the sovereignty of God in the church and the world, in reprobation as well as in election. This

preaching disrobes, whosoever may hear it, of all human philosophy or excuse or vain imaginations, and is conducive to mold together those who love intensely the pure reformed truth, and are by the grace of God desirous to belong there where an unbiased and unadulterous knowledge and attitude are taught and nourished towards doctrine and life. You see, reader, in this manner God is left to give the increase, and to judge the quality of it. In this wise you may expect sound growth.

Thirdly, no worldly affiliations are tolerated in the South Holland Prot. Ref. church, as worldly Unions, etc. So you see it is not merely a high standard of doctrine which is required. There is also a official and sincere striving to have the practical life of its members conform unto their professed belief. To live an antithetical life, to testify witness and to sacrifice unto and for the truth delivered unto them. Their's are some examples of great forfeiture of money and prestige, and the test has been withstood. So you see, dear reader, a lax or worldly-minded Christian would be greatly discouraged from joining this congregation.

Again the Spirit of our Mediator is left unhindered. Strong Christian devotion is induced and nurtured.

Now lastly, you will understand that if this is true of this congregation in this day of modernism and apostacy, those Christians who are anxious to assume all this are few and far between. So the consequent result is that the territory of this congregation comprises many miles. So you see the final difficulty which one is called upon to assume is this physical handicap, of traveling great distances in order to hear the preaching in this church and partake in congregational activity.

So again I would conclude that those reformed Christians who shoulder this hardship are very likely to be sincere in motive and devotion to the cause of God's Kingdom as it is manifested in this small country congregation. They constitute not merely an addition but an increase.

In this way we can congratulate the congregation of South Holland in her expansion. For now the occupants of those additional seats represent a well devoted past, a secure present, and a well grounded hope for the future. She has sown and watered but has left the increase to the Lord. Therefore I report no addition here, but a growth. I will not finish my narrative for South Holland has not only grown, but is growing. And we hope and pray that she may continue to labor in the power and spirit of the Lord, so that the increase may be solely of Him.

For then . . . I am assured we will be called upon to record many more unfinished reports about her prosperity.

A. Hoeksema

Overmaat

Er was een stilzwijgen geweest voor Drie Honderd en Zes jaren.

Een stilzwijgen aangaande den voornaamsten droom der Remonstranten.

Die droom had tot inhoud, dat God de verworpen goddeloozen liefhad. De Gereformeerden hebben toen die Remonstranten aangezeid, dat zulk denken een droom was, die alleen kon opkomen in een ziekelijk brein. En hebben ze verder het basta daarover uitgesproken. En voorts de droomers uit de Gereformeerde gemeenschap uitgebannen: *dimittimini, exite!*

Daarna is het voor drie honderd en zes jaren stil geweest met betrekking tot die wanklanken.

Ach, ja, ik zal het gereedelijk toestemmen, dat die stilte alleen betrekking had op officieele uitspraken der Gereformeerde Kerken. Dat er genoeg gebazeld is aangaande die dwaze fantasiën vanaf de preekstoel en het kathedr; in de catechisatiekamer en het vergaderlokaal; ja, bijna overal waar de Gereformeerde kerken bestonden.

Hoe kan het anders? Al de dwaze ketterijen der menschen van alle eeuwen is vrucht der verdorvene natuur. Niets menschelijks is ons vreemd.

Doch, en hier komt het op aan, er was een stilte voor ruim drie honderd jaren aangaande die *fata morgana* der Remonstranten in betrekking tot de *Confessie* onzer Kerken.

Daar zou echter verandering in komen. Het geroezemoes der stemmen die ook spraken gelijk de Remonstranten nam toe. Een rilling voer ons door de leden toen we in het Agendum der 1924 Synode de instructies zagen. Ze voorspelden de God-onteerende uitspraak der eerder genoemde Synode, de Synode die het aandurfde om God en den verworpene te verzoenen. Ten koste van hen die gekomen waren door het Bloed.

Daar was dan "behalve de zaligmakende genade Gods bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwiggen leven, ook een *zekere gunst of genade Gods*, die Hij betoont aan Zijn schepselen in het algemeen".

Let echter wel, dat er nog gesproken werd van een *zekere* genade of gunst. Het wilde maar niet vlotten met de naamgeving van dien droom. Er waren er geweest die persoonlijk wel een naam gevonden hadden. Men doopte het kindeke in 1894 met den naam van "algemeene genade". Later zeide een ander, neen, dat gaat niet. Die naam doet ons te veel denken aan het erfgoed der verkorenen. Ik zal het kindje "gemeene gratie" heeten. En van heel nabij, nog maar eenige dagen vóór dit moeilijk moment der Synode, had een klein groepje van groote mannen gezegd: Het kindje heet: "gunstige gezindheid Gods jegens alle menschen, waaronder natuurlijk ook de verworpenen begrepen zijn". Als de heele Synode uit dat soort had bestaan, zou men spoedig klaar zijn geweest. Die mannen durfden heel wat. Dat klinkt ons in hun taal tegen. Het

woordje "natuurlijk" in de bovenaangehaalde clausule spreekt boekdeelen.

Doch de vraag kwam op op de Synode: Wat mag toch wel het wezen zijn van die *zekere* gunst of genade voor de verworpenen? Toen werd het stil.

Wel, we zijn er bij geweest en het is waar wat Ds. Danhof er over heeft geschreven: de stilte werd bepaald benauwend.

Eindelijk richtte zich de President tot den vader van het kindje en vroeg hem heel minzaam of hij mischien de peetouders van hulp kon zijn. Na eenige aarzeling gaf deze te kennen dat hij het liefst wilde spreken van "gunst".

Toen kwam die stem van dien onbekenden ouderling. (Wonder wie toch wel die ouderling geweest is. Hij doet me altijd denken aan de grafzuilen der "unknown soldiers".)

Een ouderling riep: "Zegt Gods Woord niet: 'Die Gunst heeft God *Zijn volk* bewezen, opdat het altoos Hem zou vreezen'?"

Ja, dat was ook weer waar.

Bovendien, we kunnen immers wel honderd plaatsen vinden in Gods Woord, waar gesproken wordt van Gods gunst, doch dan van de gunst Gods over verkorenen. En daar ging het niet over. Men moest een gunst vinden die uitging tot verworpenen. Neen, met de naamgeving mocht het niet vlotten.

Hebt ge er al eens bij stilgestaan, dat het kindje eigenlijk geen naam heeft? Het heet noch *algemeene genade*, noch *gemeene gratie*. Er wordt gesproken van *een gunstige gezindheid Gods*, en dat is al. En later in de definitie, als men dan den eigenlijken naam verwacht komt men niet verder dan dat er een *zekere gunst of genade Gods* is. Ook durft men niet zoo driest te spreken als het groote drietal die de twijfelachtige eer ontvingen van het vaderschap der drie punten, want die zeiden driestweg: waaronder *natuurlijk* ook de verworpenen begrepen zijn.

Neen, het blijft een twijfelachtige naam. Het is niet *de* gunst Gods en ook niet *de* genade Gods. Doch alleen een *zekere* gunst of genade. Zoekt het maar uit.

Ik denk, dat het wel duidelijk zal wezen voor ieder, dat er geen sprake kan zijn van zuivere omschrijving en heldere naamgeving van het beruchte kindeke der Synode van 1924.

Doch als een slag uit een helderen hemel komt me daar een naamgeving van dit kindeke, die alle perken te buiten gaat. De volle Synode kon geen naam geven, doch ik heb een man gevonden die er niet minder dan acht vond. Ik zal ze hieronder afschrijven en dan apartelijk, zoodat ge den vollen indruk moogt ontvangen:

Ze zijn:

Goedheid — Vriendelijkheid — Weldadigheid — Barmhartigheid — Mildheid — Lankmoedigheid — Genade — Gunst.

Als dat nu geen overmaat is, dan weet ik het niet meer.

Daar hebt ge opeens acht namen, en kunt ge maar kiezen.

Ja, zult ge zeggen, maar wie is die man? Het komt er veel op aan wie zoo iets doet. De eerste de beste dwaas zou misschien wel honderd namen bazelen. Het geldt hier een zeer belangrijke zaak, dus het behoort een belangrijk menschenkind te zijn die zich opwerpt als naamgever der zoogenaamde gemeene gratie. Wie is die man?

Wel, die man is niemand minder dan Doctor Y. P. De Jong.

Ik denk, dat hij den toets wel kan doorstaan van een belangrijk man te zijn. Was hij niet een der drie die door de volle Synode benoemd waren om praeadvies te geven in de algemeene genade zaak? Is hij geen Doctor in de Godgeleerdheid? Is hij niet een leider die al voor jaren en jaren vooraan staat op schier elk gebied in de Christelijke Gereformeerde Kerken? Zijn stem wordt voortdurend gehoord in Kerk en School; in het vergaderlokaal en de catechisatiekamer; in boek en geschrift; hij preekt, doceert, oreert en wat niet al, dat het een lieve lust is.

Ik denk ge kunt op dit punt wel tevreden zijn.

Denkt, b.v., aan de laatste eer die hem te beurt viel. Zijn naam prijkt nu op de eerste bladzijde van "De Wachter" en kunt ge van week tot week zijn Meditatie lezen. En wil hier neerschrijven, dat ik altijd en gaarne zijn Meditatie lees. Ik denk, dat Dr. De Jong daar in zijn kracht is. Hij kan dat veel beter doen dan over het Kerkelijk Leven schrijven, zooals hij dat voorheen deed. Daar kwam meestal niet veel van terecht. Hij maakte het zich hiermede wat al te gemakkelijk. Hij knipte en plakte er maar op los. Daar kwam niet veel bij van zijn eigen hand. Ik kan het wel mis hebben, doch ik denk dat Ds. Bruinooge daar beter voor geschikt is.

Doch in het schrijven van Meditaties mag Dr. De Jong er wel zijn. Ik heb er van genoten.

Evenwel, ik werd geschokt toen ik zijn naamgeving las. Die acht namen van de gemeene gratie, bedoel ik. Dat was toch al te bar. En het is er ook als bij de haren bijgesleept. Het hoorde heelemaal niet thuis in zijn Meditatie. Het liep zoo mooi als het maar kon.

Dr. De Jong had het over het Wonen van God bij den mensch. En stelde duidelijk in het licht, dat God bij den mensch woont in Sion. En toen komt er plotseling deze volgende paragraaf: "Buiten Sion kon God ook met den mensch in gemeenschap treden. Doch dan vloeien geen geestelijke zegeningen den zondaar toe. Hoogstens wordt dan het woord bewaarheid:

De Heer is goed en vriend'lijk en weldadig,
Barmhartig, mild, lankmoedig en genadig,
Hij doet Zijn gunst aan allen klaar bemerken;
Zijn goedheid is verspreid op al Zijn werken."

Tot zoover Dr. De Jong.

Hebt ge de namen al geteld? Ja, het zijn er acht.

Ik hoop van harte, dat Dr. De Jong zoo nederbui-gend wil zijn en dit stukje wil lezen, want we wilden hem heel vriendelijk eenige vragen stellen ter opheldering. Zoo als het er nu bij staat schijnt het mij toe alsof alle fundamenteën van het Christelijk denken omver geworpen worden. Zooals het er nu staat is het eenvoudig vreeselijk.

In de eerste plaats, zou ik U willen vragen: Sinds wanneer zijn de goedheid, vriendelijkheid, weldadigheid, barmhartigheid, mildheid, lankmoedigheid, genade, en gunst Gods als ze over ons komen geen geestelijke zegeningen? Neem, b.v., de barmhartigheid Gods: als de rommelende ingewanden Gods zich tot mij uitstrekken, die in namelooze ellende verkeer, ontvang ik dan daarin geen geestelijke zegening? Hoe zit dat?

Tweedens, U zegt, dat God ook "buiten Sion met den mensch in gemeenschap kan treden". En waar U nu zelf Sion omschrijft als de volheid der genade die in onzen Grooten Hoogepriester is, en dat het Sion daarom inhoudt het bloedig offer, enz., stelt U het dan zoo voor, alsof de mensch met God gemeenschap kan hebben zonder Christus? Hoe verklaart U dan het woord van den Psalmddichter: "den verhevene kent Hij van verre"? Of zooals de berijmde Psalm het heeft: "Maar ziet van ver met gramschap aan, Den ijd'len waan der trotsche zielen." Ik vraag U, woont God buiten Sion in gemeenschap der vriendschap en der genade met hen van wien Hij verre is? Staat God in gramschap van verre tegenover hen met wien Hij gemeenschap der vriendschap heeft? Is dit geen onzin?

Derdens, Doctor, als het waar is, dat God, buiten Christus om, vriendschap en genade en gunst geeft aan de verworpenen, wie heeft het dan verdiend voor hen? God geeft toch niets voor niets? Zelfs Zijn van eeuwigheid verkorenen ontvangen toch letterlijk niets, dat niet door Christus verworven is? Waar is de rechtsgrond voor die gemeenschap Gods met de verworpenen waarvan U schreef?

Vierdens, als God dan al buiten Christus om voor tachtig jaar met zulk een verworpen mensch gemeenschap heeft gehad in liefde en vriendschap en genade, hoe komt die mensch dan ooit in de hel? Verandert God? In Zijn eeuwige deugden van goedheid en lankmoedigheid en barmhartigheid, enz.? Hebt ge ons niet een veranderlijken God geschilderd? Als God hier in den tijd voor een tachtig jaar met den goddelooze kan wonen zonder Christus, waarom kan God dat dan niet blijven doen tot in der eeuwen eeuwigheid?

Vijfden, zou ik U beleefd willen vragen om eens het verband te lezen van dat vers dat U afschreef. En dan in het onberijmde. Let eens op het vers dat volgt op het door U aangehaalde. Uw vers zegt: "De Heere is aan allen goed, en Zijne barmhartigheden zijn over alle Zijne werken". Goed. En het volgende vers zegt: "Alle Uwe werken, Heere, zullen U loven, en Uwe

gunstgenooten zullen U zegenen." Ik vraag U, Doctor, loven de verworpenen God ook? En zegenen de goddeloozen God ook?

Ten zesde, ziet U niet Doctor, dat David in het midden van het Koninkrijk Gods staat, in de tente Gods, en dat Hij den Koning looft vanwege Zijne werken in Sion? Lees nu eens aandachtig dien geheelen Psalm 145 en ge zult zien, dat de goddelooze verworpenen er slechts eenmaal in genoemd worden en dat is in vers 20. Daar staat: "maar Hij verdelgt alle goddeloozen".

Ten zevende, mag ik U vriendelijk verzoeken om hier eens op terug te komen?

G. V.

The Proposed Plan

Pro and Con

I received the following contributions regarding the proposed change in the contents and management of the Standard Bearer.

Esteemed Editor:—

It must have grieved the editor-in-chief somewhat that he wrote about the "Proposed Plan" in our Standard Bearer of Feb. 15. And it was small wonder that he invited the readers to express their opinion about this matter.

For ten years he was in the front ranks and the work was appreciated. And now it seems that the work is wanted no more.

Hear him lament: "It seems that the Standard Bearer has had its day. Its days are numbered". And this outcry finds its echo in the hearts of many readers. Is it not true that many readers love our S. B. and that its contents are food for their weary soul? Many a child of God will testify to this. It is not to the credit of the readers if the articles are not read. Are we babes that we cannot digest solid food? Is there something wrong? God forbid that we should ever become lukewarm! And if we should ever see the time that we must have a continued story in the paper, I express the wish: may this be the end of our Standard Bearer!

The editor, however, is in favor of the change, now it becomes evident that the days of our paper are numbered and its contents are no longer wanted by a certain group of readers. He proposed a plan to have a church-paper. Let us look into this plan and express our ideas about it.

I. A paper to be published containing the following departments:

a. A short meditation. This should read: A meditation; not too short.

b. Editorials. They certainly have a place in a church-paper.

c. A department: Our Doctrine. This is of great significance. But it seems that some of the S. B. readers do not care for doctrine.

d. D. and h. can be united as they both have reference to church-news.

e. The Sundayschool lesson is also an important subject if worked out in the proper way and not by a few outlines.

f. A Young People's Department is also an important matter, but it should be written in an up-to-date style and not too deep.

g. A Children's Page is of great value to the youthful mind if written in a form which they can understand, yet with proper content.

i. An Open Forum is convenient and for the benefit of many.

II. This paper to be bilingual, the space to be equally divided between the Holland and the English languages.

Is this possible? Under the proposed plan e. f. and g. must be edited exclusively in the English language. And in each issue of the paper there must appear two Sundayschool lessons. This being the case it is my opinion that the Holland will be crowded out somewhat.

III. This paper should not be published by our present R. F. P. A. As I see it their work is done. The Churches through their major bodies should take care of this.

IV. I can subscribe to a., b. and c. under 4 provided that the Church rules in this matter.

V. This can be omitted for as I see it there is no place for an association to rule a Church-paper.

There are many Standard Bearer readers that are not in favor of the change. However, if it be for the good of our churches at large, let us submit to it; also the editorial staff, that they may continue faithful in their duties. I realize that the proposed plan does not speak of a church-paper, although to the best of my knowledge it is unavoidable.

Let it also become evident in our midst that we love Zion and seek the good of her children.

My closing line is that I regret the change of the Standard Bearer for a church-paper.

S. D. V.

Grand Rapids, Mich.

Dear Rev. H. Hoeksema:—

I surely agree with Mr. G. S. in the S. B. of Feb. 15th and cannot see yet why this most necessary change was not brought about some years ago. As young people as a rule do not like the S. B. in its present form, not only in our own churches, but outside as well, I think the change should be made.

O. Monsma

Grand Rapids, Mich.

Geachte Redacteur:—

Ik las in de S. B. van 1 Febr., een artikel onder het kopstuk: "Een Belangrijke Verandering". En daar u vraagt, dat ieder zijn gedachten zal openbaren, wil ik dat bij dezen doen. Mijn gedachte in dezen is, dat het een stap in de goede richting is en dat vooral met het oog op onze kinderen. Het zou het aantrekkelijker maken voor ons jong geslacht. Zoo is het tenminste bij mij in huis. De Banner wordt daar nogal gaarne gelezen, meer dan de Standard Bearer. En dat is eigenlijk tegen mijn zin. Ik lees de Standard Bearer gaarne en wil ook hebben, dat mijn kinderen het blad lezen. Ze lezen er ook wel in, maar niet met zooveel belangstelling. Hoe dat komt, of de stukken te dogmatisch of te lang zijn, weet ik niet, maar het feit is daar en zij juichten het toe, toen wij lazen, dat er verandering zou komen. En ik voor mij denk ook, dat er ruimte voor en behoefte aan zulk eene verandering is, vooral met het oog op ons jonge geslacht.

Zooals het plan wordt voorgesteld lijkt het mij goed toe, met een weinig verandering. Ik zou zeggen, dat wij er geen Zondagschoolles in moesten hebben, maar daarvoor in de plaats: Beschouwingen en Critieken. Met deze verandering lijkt mij het plan goed toe. De Zondagschool lijkt mij de dood toe voor de kerk en dat moeten wij niet in de hand werken. Misschien druk ik mij wat sterk uit, maar de historie bewijst het.

En hiermede heeft u mijn gedachte.

A. Poortenga

Lansing, Ill.

Dear Rev. Hoeksema:—

I have read about the important change in the Standard Bearer and the proposed plan and as you are looking for a harvest of comment, I thought it necessary to give my view also. I am wholeheartedly in favor of the change, not that we do not enjoy reading the S. B. in its present form, but for our children's sake. They can only digest very little of it and there is a crying need for Prot. Reformed reading matter for our young people.

D. Bloem

Grand Rapids, Mich.

Geachte redactie:—

Naar mijn inzicht is het voorgestelde plan tot verandering van onze S. B. "just what we need"! Gaarne zag ondergeteekende echter nog een rubriek en wel voor Christian Instruction. Dat is dunkt me vooral wat we noodig hebben, zal onze jeugd menselijkerwijze gesproken de toekomst onzer Prot. Geref. Kerk zijn. Vooral op *eigen* school moet de nadruk worden gelegd.

Het valt immers niet te ontkennen, dat onze kinderen, zeg van 12 tot 17 jaar, o, zoo weinig geestelijk

voedsel ontvangen. De prediking des Woords is voor dezulken over het algemeen te zware kost, en vooral in die jaren is het zoo noodig, dat ze iets meer ontvangen dan, zeg, hoogstens twintig a vijf en twintig uren catechisatie per jaar.

Daarom juist was het zoo verkwikkend in de S. B. van 1 Febr. uw antwoord op de vraag van A. F. en het stuk van Ds. Ophoff over de school, alsmede de stukken van Ds. Ophoff en Ds. R. Veldman in de S. B. van 15 Febr. te lezen.

Onze ouders moeten voorbereid worden voor een *eigen Prot. Geref. School*.

J. Cammenga

Grand Rapids, Mich.

My dear friend in the Lord, Rev. H. Hoeksema:—

I noticed the proposed change in the Standard Bearer. I think there is very much to say against it. But because I am not a member of the church-denomination you are representing, I will not oppose those that are in favor of a change in reading matter. Perhaps it will be more according to the taste of many people. But on the other side, the paper as now edited by you and Rev. G. M. Ophoff will lose much power and influence, for your insight into Scripture is very important and many people are edified by your writing. Another thing is, that your writing does more good than you, perhaps, realize and it is not right to think that many put the paper aside without reading it, except some of the worst enemies. Through your paper many are not only convinced of the truth, but we are enjoying the truth, especially your meditations, editorials and remarks of all kinds, as well as your dogmatic articles. And Rev. Ophoff is a very good "Gravamer". I don't like to miss him, for he is a man that can distinguish between truth and untruth. Now, for the great love's sake which I have for your writing, and because I am always blessed by its contents, I express to you both my wish that the paper may remain as it is.

I. V. H.

Kalamazoo, Mich.

Brother I. V. H. of Kalamazoo, Mich., did not designate whether he desired to have his opinion published or not.

I received some more correspondence, both pro and con, which are not intended for publication. Thanks. Let me make one more remark.

As I read the above articles, the thought entered my mind that some contributors might, perhaps, be strongly tempted to reply to some of the other contributions. Don't. Your debates will not be published. We want opinions, no wranglings.

Now, everybody write!

H. H.